

Na Balkanu nič novega. Rusi zopet v ofenzivi.

POMORSKA BITKA. — AVSTRIJSKE KRIŽARKE SO SE MORALE UMAKNITI. — BOLGARSKI CAR FERDINAND JE ODPOTOVAL PROTI BERLINU. — SITUACIJA V KAVKAZU. — PRINC WIED JE PRIDELJEN MACKENSENOVEMU ŠTABU. — DRAČ BODO DOBILI BOLGARI KOT NAGRADO, KER SO SE UDELEŽILI OPERACIJ V ALBANJI. — NEMČIJA BO PLAČALA GRŠKI ODŠKODNINO.

Dunaj, Avstrija, 8. februarja. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da je stopila avstrijska artilerija ob celi severovzhodni fronti v akcijo. To bi se že prej zgodilo, pa skoraj ni bilo mogoče, ker je bilo zelo slabo in megleno vreme. Rusi so napadli v ponedeljek avstrijske postojanke pri Tarnopolu, pa so se morali umakniti. Večkrat so prav do naših postojank, toda brez vsakega uspeha.

Pariz, Francija, 8. februarja. — Uradno je bilo razglašeno, da sta se dve zavezniški bojni ladiji dne 6. februarja spopadli s štirimi avstrijskimi križarkami. Vnela se je vroča bitka, v kateri sta bili zavezniški bojni ladiji zmagovalki. Avstrijske križarke so se umaknile precej poškodovane v Kotor.

Angleži skoraj neovirano prevažajo srbske čete na otok Krf.

Rim, Italija, 8. februarja. — Princ Wied ni več v Skadru, ampak se je napotil proti Bitolju, kjer bo prideljen Mackensnovemu štabu. Ko bodo Avstriji zavzeli Drač, bodo le toliko časa ostali v njem, dokler jih ne bodo nadomestili Bolgari. Bolgari bodo dobili Drač kot nagrado, ker so se udeležili operacij v Albaniji.

Princ Wied je svečano izjavil, da ne bo nikdar več poskušal zasesti alpski prestol.

Petrograd, Rusija, 8. januarja. — Uradno poročilo se glasi tako-le:

Naše bojne ladije so uspešno obstreljevale turške postojanke ob obali Črnega morja. Povzročile so precejšnjo škodo. Ko so stopile turške baterije v akcijo, smo se morali umakniti. — Položaj v Kavkazu je neizpremenjen.

London, Anglija, 8. februarja. — Iz Delhi poročajo, da general Townshend noče iz strateških ozirov izročiti Kut-el-Amare Turkom. Kakorhitro bo nastopilo boljše vreme, se bo general Aylmer približal Kut-el-Amari in poskušal premagati oblegavalno turško armado. Ker so dobili Angleži zadnji čas velika ojačenja, je upati, da se jim bo ta poskus posrečil.

Berlin, Nemčija, 8. februarja. — V perzijski provinci Aserbejdžan se je vršila dva dni vroča bitka, v kateri so bili slednji Turki zmagovalci. Turki in Perzijci so vjeli preko šeststo ruskih vojakov in zaplenili veliko vojnega materiala.

London, Anglija, 8. februarja. — Neki tukajšnji časopis je dobil baje iz zanesljivega vira poročilo, da je prevzel feldmaršal lord Kitchener vrhovno poveljstvo nad angleškimi četami v Egiptu. Njegov naslednik v kabinetu bo postal Earl Derby, ki je dalj časa načeloval angleški rekrutaciji.

Pariz, Francija, 8. februarja. — Ruski vojni minister je rekel nekemu francoskemu častnikarjem poročevalcu, da je v Rusiji municijska kriza končana, in da ima zdaj ruska vlada dovolj municije. Rusi bodo ustrajali do konca. Nemcem in Avstrijem se zdaj že prav dobro pozna, da so začeli omahovati. Rusi so pa skoraj na istem stališču kot so bili v začetku vojne.

Berlin, Nemčija, 8. februarja. — Bolgarski kralj Ferdinand je odpotoval iz Sofije proti Berlinu, da se zahvali nemškemu cesarju za njegov obisk v Nišu. Kralja spremlja ministrski predsednik Radoslavov, general Šekov, vrhovni poveljnik bolgarskih čet, in general Savov.

Iz Berlina se bo podal v svoj rojstni kraj Koburg. Na povratku bo obiskal nadvojvodo Friderika, vrhovnega poveljnika avstrijske armade.

Atene, Grško, 8. februarja. — Kakor kaže, bodo začeli Avstriji, Nemci, Bolgari in Turki v najkrajšem času prodirati proti Solunu. Od onega časa, ko se je vršil prvi spopad med grškimi in bolgarskimi četami južno od Strumice, vlada v severnem delu dežele popoln mir. Bolgarska vlada je dala grški popolno zadoščenje in kaznovala častnike, ki so povzročili napad.

Dunaj, Avstrija, 8. februarja. — Ako bodo začeli Avstriji, Nemci in Bolgari prodirati skozi grško ozemlje proti Solunu, bodo plačali grški vladi zadostno odškodnino. Grška bo ostala nevtralna. Prepričani smo, da Grki, ki se hočejo na vsak način izbežiti zavezništva, ne bodo popolnoma nič nasprotovati našemu prodiranju.

Rim, Italija, 8. februarja. — Položaj v Draču in okolici je neizpremenjen. Avstrijsko poročilo, da je oddaljena avstrijska konjenica samo štiri milje od mesta, ni resnično. Italjansko-srbska posadka, ki se nahaja v Draču, je dovolj močna, da bo z lahkoto vzdržala vsak napad.

Avstrija in Italija.

Uspehi avstrijskih letalcev. — Z Dunaja poročajo, da je položaj v splošnem neizpremenjen.

Rim, Italija, 8. februarja. — Poročilo, ki ga je izdal italijanski generalni štab, se glasi: Ob celi soški in tirolski fronti se vrše manjši artilerijski spopadi. Promet ob gorenjem toku reke Drave je prekinjen. — Pri Bovcu, kjer se je sovražnik najbolj hrabro branil, smo zavzeli nekaj postojank, ki so za nas zelo velike važnosti. Ako bomo tako napredovali, kakor zadnji čas, bosta knižlo Trst in Gorica v naših rokah. (???)

Rim, Italija, 8. februarja. — Sovražni letalci so obstreljevali v dolini Lugano mesti Borgo in Castellonovo. — Povzročena škoda ni velika.

Pred našimi pristanišči se večkrat pojavijo avstrijske bojne ladije, ki se pa takoj umaknejo, kakorhitro stopijo naše obrežne baterije v akcijo.

Dunaj, Avstrija, 8. februarja. — Vrhovno poveljstvo avstrijske armade naznanja: Na italijanski fronti se ni ničesar posebnega pripetilo.

Rusko poročilo. — Petrograd, Rusija, 8. februarja. — Ruski generalni štab poroča: Na besarabski in vzhodnozavoljski fronti smo stopili v ofenzivo. Zadnje dni smo večkrat pogladi sovražnika v beg, ker se je bil približal našim postojankam. Vojne operacije zelo ovirajo slabo vreme. Pota so tako razoran, da je po njih skoraj vsak transport nemogoč.

Sprememba v kabinetu. — London, Anglija, 8. februarja. — Kmalo zatem, ko je bilo naznanjeno, da bo ministrski predsednik Goreauk rezigniral, je odstopil Karleton kot generalni nadzornik. Njegov naslednik je postal Pokrovski. Zakaj se je to zgodilo, ni znano javnosti.

Jetniki. — Kijev, Rusija, 8. februarja. — Danes je dospelo sem zopet par sto nemških in avstrijskih jetnikov. Izpovedali so, da vlada v avstrijski armadi veliko pomanjkanje.

Dva posta na teden. — Petrograd, Rusija, 8. februarja. — Ruski poljedelski minister je odredil, da se bodo morali Rusi od zdaj naprej dvakrat na teden postiti, t. j. da ne bodo smeli jesti mesa. Poljedelski minister je nadalje izjavil, da ne preti Rusiji lakota, ampak da se mora to zgoditi vsled prometnih zaprek in težkosti.

Obstreljevanje Belforta. — Berlin, Nemčija, 8. februarja. — Vrhovno poveljstvo nemške armade je izdalo poročilo, iz katerega je razvidno, da se je vnela južno od Somme zopet zelo vroča bitka, o kateri se še ne ve, kako se bo končala. Večkrat jutraj se je Francozom posrečilo zavzeti nekaj važnih nemških postojank, toda proti večeru so jih Nemci zopet prepodili. Glavno ulogo igrajo zrakoplovi in artilerija.

Pariz, Francija, 8. februarja. — Uradno se naznanja, da so Nemci obstreljevali s težko artilerijo francosko trdnjavo Belfort.

Nemci in Francozi. — Pariz, Francija, 8. februarja. — Severno od Neuville se vrši vroča artilerijska bitka. Naši topovi povzročajo sovražnikom zelo veliko škodo. V Argonih je položaj skoraj neizpremenjen.

Angleško poročilo. — London, Anglija, 8. februarja. — O bojih na zapadni fronti se danes uradno poroča sledeče: Pri Loos je stopila naša artilerija v akcijo in silovito obstreljevala sovražniške postojanke. Škoda, ki jo povzročajo naši topovi sovražniku, je zelo ogromna.

Vpoklicanje novincev. — London, Anglija, 8. februarja. — Jutri bo izdal kralj proklamacijo, v kateri bo pozval pod orožje prvih dvajset razredov novincev. Med temi se nahajajo vsi neomoznati možki pod tridesetim letom, ki se še niso prostovoljno javili. Predno jih bodo poslani na fronto, jih bodo tri do pet mesece vezali.

Nemški Zeppelin.

Nemci imajo v službi osemdeset Zeppelinov. — Ta teden poskušajo nove modele, večje od prejšnjih.

Bern, Švica, 8. februarja. — Po informacijah iz Friedrichshafna, kjer se nahajajo naprave za Zeppeline, imajo zdaj Nemci v vojni službi osemdeset Zeppelinov. Eden najnovejših zrakoplovov, s katerim delajo poskusne vožnje ta teden, se imenuje LZ 95, kar baje znači, da je to že 95. zrakoplov iz začetka vojne in da jih je bilo petnajst že izgubljenih.

Novi zrakoplov je precej daljši, kakor so bili dosedanja. Oblike je ribje in baje sive barve, ki jo dosežejo s pomočjo aluminijevega prahu. Gondole pa so iz posebno pripravljene jekla. Vsak zrakoplov ima šest strojnih pušk in posebno brestrelnno baterijo, poleg tega pa aparat za metanje bomb in zračnih torpedov. Pravijo, da so novi zračni torpedi silnejši, kakor vsi dosedanja, kar so jih uporabljali.

Predno jih postavijo na zrakoplove, poskušajo vsak motor na poseben način in zahtevajo od njih, da delajo neprestano po osemindeset ur, ne da bi se ustavili in ne da bi pokazali kako napako.

Haag, Nizozemska, 8. februarja. — Uradna poročila, ki so dospela semkaj, ne povedo, če so povzročile uničenje nemškega zrakoplova L-19 nizozemske baterije na otoku Ameland, ali pa se je ponesrečil na kak drug način.

Nizozemski častniki izražajo zadovoljnost, da more Nizozemska tako uspešno braniti svojo nevtralnost, ki so jo nemški zrakoplovi že ponovno prekršili. Že pretečeno jesen se je pritoževala nizozemska vlada, da nemški zrakoplovi prepogosto kršijo nizozemsko nevtralnost. Nemška vlada je to pozneje obžalovala in ponovno obljubila, da se kaj takega ne bo v bodoče nič več pripetilo, vendar svojih obljub ni držala.

Dosmrtna obsodba. — New Haven, Conn., 8. februarja. — Gospa Sofija Krause iz Milforda, ki je pred kratkim utopila v rezervarju svoja dva mala otročiča, je bila spoznana krivo umora v drugi stopnji in od sodnika Reeda obsojena v dosmrtno ječo. Ob času žalogre so mislili, da je gospa Krause slaboumna, a zdravniški izvedenci so dokazali, da je pri zdravi pameti.

DVIGANJE CEN AVSTRIJSKEGA DENARJA. — Rojake opozarjamo, da so se začele dvigati cene avstrijskim kronam. Danes računamo \$16.00 za 100 kron. Natančne podrobnosti v ceniku.

Slovinci.

Kratek zgodovinski pregled. — Koliko nas je in kaj smo dosegli v skoraj tisočletnem boju.

Slovinci se zanimamo in zavzemamo za vse mogoče stvari, zasledujemo svetovno zgodovino, skotiraj vsi narodi so nam znani, sami zase se pa veliko premalo zanimamo. — Dolžnost vsakega Slovenca bi bila, da vsaj površno poznati zgodovino slovenskega naroda. — Najprej pridemo mi, potem šele drugi. V šoli se nismo veliko učili o Slovincih. Vlada je naročevala učiteljem, da nas morajo učiti od kdaj do kdaj so vladali avstrijski cesarji, ni jim pa skoraj dovolila, da bi nas seznanili z našimi velikimi možmi in z našo zgodovino. Rojak pri de gotovo v zadregu, če ga vpraša tuje kako je bilo z nami in na kakšen način smo se povzpeli do tako visoke stopinje.

Vedoč, da bomo rojakom zelo ustregli, smo priobčili v letošnjem Slovensko-Američkem Koledarju kratko zgodovino slovenskega naroda. Kdor je prebere, ima že vsaj mal pojem o slovenskem narodu. V Koledarju dobite še veliko drugih zanimivih člankov, lepih povesti, šale in drugih zanimivosti. Stane samo 35 centov.

Naročite ga pri: SLOVENSKO PUBLIKACIJSKO DRUŠTVO, 25 Cortlandt St., New York, N. Y.

Situacija v Mehiki.

Vila želi, da bi začele Združene države intervenirati v Mehiki. — Ustavna konvencija.

El Paso, Tex., 8. februarja. — Tukajšnji ameriški uradniki in mehiške oblasti v Juarezu so izvedele, da si Villa na vse načine prizadeva, pregovoriti Združene države, da bi intervenirale v Mehiki. Pri neki priliki je baje izjavil, da bodo Združene države že v teku šestih tednov začele intervenirati in da bodo napravile red. Če ne bo šlo zlepa, bo moralo iti zgrda. V najskrajnejšem slučaju bi Villa prekorajil mejo in napadel s svojimi vojniki vlak El Paso & Southwestern železnice.

Galveston, Tex., 8. februarja. — Tukajšnji mehiški konzulat je dobil poročilo, da se bo vršila prva ustavna konvencija Carranzove vlade 16. septembra v Queretaru. Nova ustava bo stopila v veljavo najbrže 5. februarja leta 1917.

Carranza je proglasil Queretaro za proviziorno glavno mesto ter zapovedal odpreti vse privatne šole in višje učne zavode.

V severnem delu Mehike vlada mir. — Carranzovi vojniki so Villi neprestano na sledu, toda dozdej se jim še ni posrečilo ujeti ga.

Druga žrtev napadalca z brezslušno puško. — Albany, N. Y., 8. februarja. — Danes je umrla tukaj druga žrtev Harolda Severja, ki je streljal na ljudi z brezslušno puško. Žrtev se imenuje Mrs. John B. McKown, stara 70 let. Sicer je neposredni vzrok njene smrti srčna napaka vendar je zadobljena rana še pospešila njen konec. — Gospa McKown je bila ustreljena skozi hrbet ter se je ustavila krogla v prsih.

Strah pred indijansko vstajo. — Washington, D. C., 8. februarja. — Iz strahu, da se ne bi uprli Navajo Indijanci v zapadni Navajo rezervarji v Arizoni, je brzojavil general pravdnik Gregory pravdniku Združenih držav Flinnu v Flagstaffu, naj pusti aretirati tri policaje, ki so obdolženi umora enega Indijanca blizu Flagstaffa v Arizoni.

Radi smrti onega Indijanca so se začeli vzmernjati Indijanci v dotični rezervaciji. Podrobna poročila o celem dogodku še niso dospela v roke generalnega pravdnika.

Pozor pošiljatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizu 7 milijonov kron. Vse te pošiljave so dospelo v roke prejemnikov, ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati. Cene:

K	\$	K	\$
5	05	120	12.00
10	1.75	130	20.80
15	2.55	140	22.40
20	3.35	150	24.00
25	4.15	160	25.60
30	4.95	170	27.20
35	5.75	180	28.80
40	6.55	190	30.40
45	7.35	200	32.00
50	8.15	250	40.00
55	8.95	300	48.00
60	9.75	350	56.00
65	10.55	400	64.00
70	11.35	450	72.00
75	12.15	500	80.00
80	12.95	600	96.00
85	13.75	700	112.00
90	14.55	800	128.00
100	16.00	900	144.00
110	17.80	1000	160.00

Ker se cene sedaj pogosto spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas. TVERKA FRANK BANKER, 25 Cortlandt St., New York, N. Y.

Predlogi Nemčije sprejeti. Obsojeni nemški zarotniki.

PREDSEDNIK WILSON IN TAJNIK LANSING STA PO ENOURNI SEJI SKLENILA, DA BOSTA SPREJELA POGOJE NEMČIJE V ZADEVI LUSITANJE, DASI NE ODGOVARJAJO VSEM ZAHTEVAM ZDRUŽENIH DRŽAV. — NEVARNOST ODSTRANJENA. — 59 MOŽ JE BILO OBSOJENIH KOT ZAROTNIKI V PRID NEMČIJE. — NEMŠKI KONZULI. — OBDOLEŽENI ANGLEŠKI AGENTI.

Washington, D. C., 8. februarja. — Pozno nocoj je izdal nek visok upravni uradnik sledeče naznanilo:

Zadeva potopljenega angleškega parnika Lusitanije se bliža svojemu koncu, najbrže v prihodnjih par dneh. Združene države niso postrile svojih zahtev, niti jih niso ublažile. Vsak si more napraviti svojo lastno sodbo glede podlage poravnave. Besedilo nemških pogojev se vjema s stališčem ameriške vlade. Ni potrebno, da bi zahtevali še nadaljnjih popuščanj od nemške vlade.

Ameriške zahteve od Nemčije so bile:

Nota z dne 13. maja, naj Nemčija prekliče in obžaluje in plača odškodnino za svoje dejanje in da naj takoj stori potrebne korake, da se v bodoče ne bodo več dogajali podobni dogodki, ki so v tako velikem nasprotstvu s postavnimi in načeli vojne.

Nota z dne 9. junija: — Vlada Združenih držav zelo resno in svečano ponavlja zahteve, ki jih je izrazila v svoji noti z dne 13. maja.

Nota z dne 21. julija: — Vlada Združenih držav ne more verjeti, da se bo nemška vlada še nadalje branila preključiti in obžalovati nepremišljeno dejanje svojega mornariškega poveljnika, ki je potopil Lusitanijo, ali pa, da bi se branila odškodovati izgubljena življenja Američancev, v kolikor se more to storiti za nepotrebno uničenje življenj z nezakonitim dejanjem.

Washington, D. C., 8. februarja. — Vsa nevarnost razdera prijateljskih odnosov med Nemčijo in Združenim državami radi potopa Lusitanije je zdaj minila. Ona izjava, ki jo je nemški poslanik dal državnemu tajniku Lansingu v petek pretečenega tedna, se vjema z zahtevami, ki jih je stavila ameriška vlada Nemčiji.

Zdaj preostajajo samo še zunanosti, ki jih morata obe vladi izpolniti v obliki formalne note, ki bo nosila podpise odgovornih uradnikov nemške vlade. Potem bo ta nota istočasno objavljena v Nemčiji in Združenih državah.

To je v kratkem mednarodni položaj kot posledica današnje seje v Washingtonu, na kateri so obravnavali zadevo Lusitanije. Pred kabinetno sejo sta se eno uro posvetovali v knjižnici Bele hiše predsednik Wilson in državni tajnik Lansing. Na tem posvetovanju sta oba najvišja uradnika Združenih držav še enkrat obravnala vso zadevo od začetka in preštudirala zadnjo nemško noto.

San Francisco, Cal., 8. februarja. — Velika porota Združenih držav, ki je preiskavala kršitev nevtralnosti Združenih držav na pacifični obali, je spoznala krivim 59 ljudi. Porota bo izrekla obsodbo prihodnji četrtek.

Franz Bopp, tukajšnji nemški generalni konzul stoji na čelu onih, ki so obsojeni. Z njim je tudi baron Schack, nemški podkonzul in pa Maurice Hall, turški generalni konzul.

Obsodba je posledica preiskav, ki so jih začeli potem, ko je bil aretiran neki Crowley, privatni detektiv v službi konzula Boppa, v pretečenem novembru. Istočasno je bilo aretiranih tedaj še več drugih nemških spletkarjev in zarotnikov, ki so kršili ameriško nevtralnost.

Generalni nemški konzul Bopp je obsojen radi tega, ker je bil baje na čelu zarote, ki naj bi delovala pri uničenju raznih tovarn za municijo in druge vojne potrebščine, ki so jih izdelovali tukaj za zavezniške vojske. Drugi so se pregrešili na podoben način in so tudi prekrševali nemške bojne ladje iz ameriških pristanišč.

Velika porota je spoznala krivim tudi nekega A. Caruegie Rossa, angleškega generalnega konzula, ki je nabiral v Združenih državah vojake za angleško vojsko ter jim pomagal priti v Anglijo.

Uničene turške jadrnice.

Pariz, Francija, 8. februarja. — Ruski torpedni čolni so potopili štirideset turških jadrnic v Črnem morju ter obstreljevali tri turška mornariška postajališča ob anatolski obali. Tako zatrujejo semkaj došla poročila.

POZOR, ROJAKI!

Rojakom naznanjamo, da imamo v zalogi še kakih 1500 stenskih Koledarjev. Kdor ga še ni dobil, očitoma, kadar hoče imeti še enega, naj nam to na dopisnici sporoči. Dosedaj smo razposlali že tisočletno stenskih Koledarjev! Uporabljive "Glas Naroda".

Izpred Rige.

Petrograd, Rusija, 8. februarja. — Ruski veliki generalni štab naznanja: V okolici Rige imajo Nemci razpostavljeni precej svojih velikih topov. — Pri Dvinsku je začela artilerija bolj živahno delovati. Na nekaterih mestih smo pogladi nazaj nemške predstraže.

ROJAKI POZORI!

Ker nam letos nikakor ni mogoče dobiti PRATIK iz starega kraja, opozarjamo vse ostanje rojake in rojakinje, da naj pridno naročijo naš Koledar.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING CO.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto veča list za Ameriko in	Canada.....\$3.00
pol leta.....	1.50
celo leto za mesto New York.....	4.00
pol leta za mesto New York.....	2.00
Evropa za vse leto.....	4.50
pol leta.....	2.50
.....	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredni nedelje in praznikov

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00

Advertisements on agreement.

Deposit here podpisane in osebni ali se
priobčujejo
Denar naj se blagovito pošiljati po -
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje bi-
vališke naznani, da hitreje naj-
demo nastavnika.

Dopletno in pošiljati nam naredite ta
naznani:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St. New York City

Telephone 4687 Cortlandt

Abraham Lincoln.

Dne 12. t. m. bomo praznovali
v Združenih državah obletnico
rojstva Abrahama Lincoln, šest-
najstega predsednika Združenih
držav v Ameriki.

Če je ime kakega moža veliko
in vredno spomina, je to ime
Abrahama Lincoln, ki ga mora
pač vsak Amerikaneec izgovarjati
s ponosom in spoštovanjem.

Novi svet, mlada Amerika še ni
rodila večjega in boljšega člove-
ka od Lincoln, velikega in plemenitega
človeka, ki ne zaostaja za
nobenim velikim Amerikane-
cem, ki jih slavimo, niti ne za sa-
mim Washingtonom, ki je dal
podlago današnji veliki ameriški
republikli. Lincoln ni samo svoje-
vreden pojav v zgodovini Združenih držav,
temveč v zgodovini celega
človeštva. On je bil res vse svoje
življenje navdušen boritelj za
pravo svobodo brez vse primesi,
dočim se večina drugih mož po ce-
lem svetu bori le za zunanost in
je beseda "svoboda" med najbolj
izkorabljenimi na svetu.

Predvsem je treba pomeniti, da
Lincoln ni tekla zibelka v raz-
košju na velikem in bogatem dvo-
rtu, temveč je bil rojen v revni
kočici in reven delavec je bil nje-
gov oče. In kar je kasneje dose-
gel v svojem plodonosnem življe-
nju, je bilo vse sad njegovega ne-
umornega dela in uspeh njegove
trdne, neuklonljive volje, ki ni
poznala zaprek.

Abraham Lincoln se je rodil v
mali izbi v okrožju Hardin v dr-
žavi Kentucky, in sicer dne 12.
februarja leta 1809. Njegov oče
je bil drvar, a je včasih popustil
sekuro in žago ter zadel puško na
ramo in zalezoval divjačino po šu-
mah. Tako je ostal mali Abraham
čisto v oskrbi in pod okriljem
svoje dobre matere. In ta umna
ženska glava, vredna mati velike-
ga sina, je imela nalogo, da zaseje
v mlado Abrahamovo srce prvo
kal in seme dobrote in kreposti.
Da je to svojo nalogo dobro vrši-
la in dosegla velik uspeh, naj-
boljše pokazujejo besede, ki jih
je Lincoln v poznejšem življenju
že kot predsednik Združenih držav
pogosto ponavljal:

— Bog blagoslovi mojo mater.
Vse, kar sem dosegel in upam
kdaj doseči, dolgujem nji! —

Ko je bil star Lincoln sedem
let, se je preselil njegov oče v In-
diano. Tam je pomagal sin očetu
postaviti novo kočjo. Treba bi bilo
v šolo, čemur pa se je oče branil.
Šele dobra mati je dosegla pri
očetu, da je smel mali Abraham
v šolo.

Leta 1818. je umrla Lincolnova
mati. Ko se je zopet bližal šolski
čas, oče zopet ni hotel slišati o
šoli. Oče se je medtem že zopet
oženi, a mačeha je bila k sreči
zelo dobra žena in tudi ona se je
potegovala in prosila za Abrahama,
da ga je oče zopet pošljal v
šolo. Seveda je bilo to pohajanje
v šolo zelo rečno. Oče ga je rabil
za pomoč doma na svoji fermi,

Lincoln se je moral učiti sam do-
ma iz knjig, kolikor jih je pač
imel na razpolago.

Z 19imi leti je začel Lincoln
svojo lastno obrt. Vozil je namreč
s čolnom po reki Mississippi.
Ko pa se je njegova družina malo
kasneje zopet preselila, takrat v
Illinois, je stopil Abraham v New
Salem v trgovino kot pomočnik.
Za časa "Black Hawk" indijan-
ske vojne je bil leta 1832. postavl-
jen kot stotnik na čelo ene kom-
panije. Koncem te indijanske vojne
pa se začne potem javno delo-
vanje Lincoln. Najprej je bil po-
stavljen v New Salem, Ill., ter se je
med tem časom pridno učil prava.
Leta 1836. je postal odvetnik in
leta 1847. je bil izbran kot zastopnik
v kongres. Pred tem časom pa je
že uspešno deloval v zakonodajni
skupščini države Illinois.

Leta 1854. se je začela cela de-
žela pečati z neko predlogo, ki je
zahtevala, naj se države, ki imajo
še sužnje v svoji sredi, prikljopijo
Uniji in ob tej priliki se je Lin-
coln zopet pojavil v širši javnosti.
Lincolnovo geslo je bilo, da
"sloni sužnost na nepravici in na
slabi politiki". Iz teh časov tudi
izvirajo znane debate in pregovori
med njim in zagovorniki suženjstva.

V prihodnjem članku hočemo
nadaljevati o Lincolnu kot pred-
sedniku in njegovem pomenu v
ameriški državljanski vojni.

V ruskem Turkestanu.

Spisal dr. Ivan Knifec.
(Konec.)

Stopim na široki most. Ural ob
Orenburgu ni kaj velika reka;
poleti je najbrž plitva. Krog mo-
sta se kopljejo otroci, perice čis-
tijo perilo, vozniki umivajo vo-
zove, snažijo konje in kamele,
vmes pa plavajo rase in gosi. Na
jug se pomikajo trame ovac, Kir-
gizi na konjih, kamele s tovari,
ruski kolonisti na kolesjih. Vse
liti po široki ter silno prašni ce-
sti. Cilj teh množic je "mjenovati
dvor" (menjalnica), veliko sejni-
šče, ki je od mesta oddaljeno do-
bro uro hoda. Tam se zbirajo de-
smarji cele Kirgizske stepe in oren-
burgske gubernije, da izmanjajo
žival, kožuvinno in puščavske
pridelke za žito, živila in oblačila.
Nisem poromal tja doli; zdelo se
mi je predač. Videl bi bil prizo-
rev, kot se odigravajo na vseh se-
jmiščih, samo da tu tržijo Kirgizi,
Tatari, Kazaki ter ruski naseljen-
ci. Ta dan je bil menda večji se-
menj, kajti cele procesije so od-
hajale tja in prihajale odtod.

Tri leta pozneje so po tej poti
"mjenovati dvor" korakali drugi-
gačni možaki in mladeniči; vojni
ujetniki v srednje-evropski voja-
ški uniformi. Zapuščene stojnice
so priredili v ujetniški tabor. Ko
sem zrl za karavanami, ki so od-
hajale od mosta na jug, sem si do-
mišljal, da ni še noga nobenega
Slovenca stopila čez ta most in
najbrž tudi nikoli ne bo; tri leta
kasneje so vrste ožjih rojakov za-
lostnega sreča stopale tod v ne-
znosno dolgočasno ujetništvo.

— Onstran reke Urala, na "azijski"
strani, je pokrajina obrastla
z nizkim, redkim drevjem in gr-
movjem. Mnogo potov vodi po
gozdih. Kakor je pa vsa okolica
še zanemarjena, tudi ta pota niso
elegantna; prašiči se pasejo po
travniki in z rileci rijejo po zem-
lji. Desni breg je tudi pri tej reki
višji od levega. Z azijske strani
se vidi stara trdnjava nad str-
nim skalovjem, dolga gubernator-
jeva palača, preprost park s
pičlimi nasadi ter dokaj čeden
"restoran" vrhu desnega brega.
Par streljajev od lesenega mostu
ob reki navzgor je širša brv, ob
kateri so zgradili mestno kopališ-
če s kabinami in pavalnicno. O-
pral sem si ude v "mejni" reki.
Pri odhodu sem prešerno zaklical
strežniku nadzorniku: "Do svi-
danja!", on pa mi je voščil:
"Budtje zdarovi!" (Bodite zdravi!)

Stopil sem v "traktir" (navad-
na restavracija, jedilnica), da sem
zaulžil kosilo in izpil par kozarec
čaja. Posebnost ruskih traktirjev
je ta, da skoraj v vsakem igra
hreščoč, orglam podoben avto-
mat; za desetico preigra vrsto ka-
madov, da gre skozi ušesa, kar
preprostim ljudem zelo ugaja. Po
traktirjih prve vrste — navadno
jih nazivljejo "restoran" — pa
goste med obedom razveseljuje
godba na lok, ki jo dostikrat se-
stavljajo mlajše dame. Takega
koncerta pri jedi nisem bil nik-
dar vesel; gozli preveč evlijo;

med kosilom bi človek rad imel
mir, tembolj, ker od časa do časa
priliznjava umetnica hodi krog
miz, da pobira prostovoljne da-
rove.

Poleg čajnic je po mestih tudi
mnoško lokalov z napisom: "piv-
naja lavka" (prodajalnica pijače),
kjer se toči pivo in pa znana vo-
dka (žganje), ki se pa oficijelno
imenuje "vino"; da se loči od na-
vadnega vina, privedljejo besedo:
"kazjonnoje". Spočetka nisem
razumel, kaj znači ta pridevek;
šele slovar me je poučil, da je
"kazjonnij" državni, "kazjon-
noje vino" državno žganje, ki je
v Rusiji monopol. Takih piv-
nih lavk je posebno veliko v pred-
mestjih. Na večer se premika po
cesti mairskaka postava, ki ko-
maj vzdržuje ravnotežje.

Potopisci kaj radi kažejo na to
rano ruskega naroda, neglede na
to, da grdo razvado nižjih slojev
izobraženi hudo obojajo in de-
lujejo z različnimi sredstvi, da se
žganje omeji. Resnici na ljubo
pa moramo priznati: Rusi so
treznejši narod nego drugi Evro-
pejci. Po zanesljivi statistiki iz-
pije povprečno na leto: Daneč 7
litrov, Nemeč 4.1 l, Francez 3.5 l.
Rus pa samo 2.47 l pravega špi-
rita. Če pristoječo k žganju še
alkohol, ki se nahaja v vinu in
pivu, je razmerje za Ruso še m-
nogo ugodnejše. Francez izpije na
leto 22.4, Anglež 10.84, Nemeč
9.54, Rus pa samo 2.65 litrov al-
kohola. (Dr. M. L. Schlesinger:
"Land und Leute in Russland",
str. 14.) Z ozirom na vse alkohol-
ne pijače sta torej Anglež in Ne-
meč štirikrat večkrat "pijanca"
nego Rus, Francez pa osemkrat
večji. Zato pa: Izderi najprej bru-
no iz svojega očesa!

V Moskvi sem nekdaj pokusil
rusko žganje. Po večerji naročim
natakarju: "Vodki, požalujta!"
(Žganja, prosim!) "Skolko, ba-
rin?" (Koliko, gospod?) "Kara-
finičik!" (Majhna stekleničica.)
"Čelovjek" (natakar) mi prinese
krožnik gnjati, sira in drobnega
korenja, poleg njega pa postavi
"karafinčik". Začuden ga gle-
dam in mu dopovedujem, da ni-
sem naročil nikakih jedil; on mi
pa zatrjuje, da sem naročil žga-
nija in k "vodki" da spada "za-
kuska" (mrzel prigrizek). Ko se
glasneje prepirava, naju začno
gledati gostje. Nekdo mi pravi:
"Gospod, vi ste najbrže tujee in
ne poznate naših navad. Pri nas
se nikdar ne pije žganje samo,
ampak vedno s prigrizkom." Teko-
m potovanja sem spoznal, da
v vsaki pivnici k alkoholni pija-
či — tudi k vinu — prineso krož-
nik z mrzlimi jestvinami; če dru-
gega ne, dobi pivec malo sira in
zelišč.

Žganje, ki ga država prodaja
v posebnih trgovinah, se kupuje
v oblastveno zapečatenih stekle-
nicah; na istih je napisano, da je
v pijači 40 odstotkov alkohola;
močnejše žganje se ne dobi. Ku-
hajo pa vodko največ iz krompir-
ja in rži. Z ene strani dobiva
carstvo vsled monopola velikan-
ske dohodke, z druge strani pa
pijejo Rusi le zanesljivo, nepo-
kvarjeno žganje, medtem ko se
drugod pijačniki zalivajo s pijačo
dvomljivega izvora. Da se Rusom
očita žganje, kljub temu, da
manj pijejo kot zapadnjaki, je
največ vzrok to, ker muzik
(kmet) ne pije velikokrat, kadar
pa pije, pije tem strastneje, pije
do nezavesti, da obleži, pije le
žganje, ne pa vina in piva. Krivi
so tudi ruski romanopisci, ki na-
rodovo slabost preradi opisujejo.

Popoldan sem počival v parku
na klopi; pred menoj so se igrali
otroci. Čvrst dečko prihiti k meni
ter me nekaj izprašuje; nisem ga
takoj razumel. Ponovil je razloč-
neje: "Katorij čas?" Izvlečem
uro in mu jo pokažem: "Tejper
vtraj čas, malčik." (Zdaj je ura
dve, mali.) Neverno me pogleda
in odkima. "Njet", mu dahne iz
ustnice. Tedaj se spomnim, da
moja ura kaže železniški "petro-
grajski" čas, ki je merodajen po
vseh evropski Rusiji s Turkesta-
nom vred; orenburški krajevni
čas pa je pred "vzhodno-evrop-
skim" za eno uro in štirideset mi-
nut. Šele ko sem dečku razložil:
"Eto petrogradsko vreme, te-
pjer tri četvrti četvertova" (to
je petrograjski čas, zdaj je trice-
rt na štiri), je zadovoljno priki-
mal, rekel: "Spasibo!" (hvala!)
in odhitel k tovarišem.

Podoben slučaj se mi je pripetil
že tudi drugod. V Kristijaniji na
primer sem istotako sedel v par-
ku. Priskače razumen dečko in
prosi: "Klokken?" Slučajno sem
vedel, da norveški "klokken" —
nemški "Glocke" — pomeni uro,
da sem mu mogel postrči.

Zvečer sem se odpeljal iz Oren-

burga. Kljub veliki gneči sem na-
šel prostorček, kjer sem udobno
zadremal, medtem ko je vlak dr-
dral v Azijo, v pravi ruski Turke-
stan.

Ljudska prerokovanja o vojni.

Kmetijski stan bi bil pesem sa-
ma, če ne bi bil od nekada zdru-
žen s tako velikimi napori in trp-
ljenjem. Ni ga menda stanu, ki bi
bil tako raznoličen po svojih o-
pravkih, kakor je kmetijski stan.
Tudi najtežja kmetiska dela, pri
katerih ljudje telesno veliko trpe,
spremlja vesela pesem, neizčrpan
pesem božje narave, naj jo dro-
bijo veseli in šegavi mladiči, da se
razlega od vasi do vasi, naj jo re-
žejo kakor škripančki zgodnji,
ukajoči kosci ali jo diha od slab-
otne lešerbe razsvetljena kmet-
ska soba ob zimskih večerih, ko
brujejo kolovratni in dedek pripo-
veduje pravljice.

Kako suhoparno, enolično je
nasproti temu opravilo uradnika
ali tovarniškega delavca. Zato se
ljudsko mišljenje snuje na kme-
tiji, kjer bujno cvete fantazija in
se misli vglobe v človeško življe-
nje. Moderno, stroju podobno, ne-
mimo življenje po mestih in v
tvornicah, ki se skokoma giblje
od predmeta do predmeta in si ne
da časa za razmišljanje ali pa
hladno računa kakor trgovce, je
umiranje vesele duše, pogrebanje
poezije. In čim bolj prodira na
kmete duh in mišljenje meščan-
stva, tembolj gine vesela stran
kmetijskega stanu in tembolj se
čuti njegova butara.

Važno mesto v ljudski fantaziji
so zavzemale ljudske prerokbe, ki
so se ohranile v našem ljudstvu
najbolj pristne v krajih, ki jih je
moderna kultura najmanj obli-
znila. Ljudske prerokbe se nasla-
njajo deloma na sveto pismo, po-
večini pa si jih je ustvarila boga-
ta in zdrava ljudska fantazija;
po nekem zdravem nagonu je vi-
delo ljudstvo bodoči razvoj člove-
štva, napravljalo si počasi, pa si-
gurno dobro sodbo o človeškem
napredovanju. Ljudstvo je opa-
zilo, da z napredkom v gospodar-
skem in prometnem življenju ne
koraka vstric nepokvarjenost, po-
štenost in versko življenje člove-
štva. Zato je videlo v modernem
življenju le slabo stran, ne pa tudi
dobre strani istega.

Pri tem je uporabljalo ljudstvo
sporočila svojih pradedov iz do-
mače zgodovine, seveda prirojena
po svoji fantaziji, kakor n. pr.
o kralju Matjažu, ki da spi pod
goro Pevo in čaka trenutka, kdaj
da naj pride pomagat cesarju, ko
bo v stiski. Kralja Matjaža si je
ljudstvo ustvarilo iz ogrskega
kralja Matija Korvina (1458—
1490), ki se je priljubil ljudstvu
zavoljo svoje pravilubnosti;
občudovalo pa je v njem tudi nje-
gove zmožnosti kot vojskovodja
in mu je ohranilo hvaležnost, ker
je potisnil iz Bosne Turke, ki so
odtam vpadali v naše dežele. Ta-
ko globoko se je vkoreninil ta le-
ta 1490. umrl vladar v mišljenje
slovenskega naroda, da je dobil
celo mesto v sedanjih svetovni
vojni.

Tudi o sedanjih svetovni vojni
še žive med narodom prerokova-
nja. Ljudstvo je po nagonu ču-
tilo, da sebičnost ljudi, krivičnost
narodov in njihov pohlep mora
izemiti veliko vojno. Fantazija si
je seveda spredla vsemogoče na-
ravne spremljevalke vsake večje
vojne, hude čase, stiske; mnogo
posameznosti iz teh prerokovanj
pa je gotovo nastalo pozneje, ko
so prerokovana dejstva že nasto-
pila, kakor n. pr. da bodo orožni-
ki nosili "špičaste kape" itd. Za-
to imajo ta prerokovanja, v kolik-
or povedo to, za kar ni treba pre-
roškega duha, ampak kar nareku-
je o bodočnosti sodba trezne pa-
meti, resnično podlago, drugo pa
je gola pritiklina ljudske domi-
šljije.

Tako so se ohranila v Selah in
Slovenem Plajberku prerokova-
nja o svetovni vojni, ki jih vsled
vsled cenzure le toliko objavljajo,
v kolikor niso vzmernjevalne za
tiste, ki verjamejo vsako ljudsko
prerokbo, kakor da bi bile te pre-
rokbe razodete od sv. Duha, ka-
kor so svetopisemske prerokbe.

To ljudsko prerokovanje pravi:
Prišlo bodo velike izpremembe
in novosti. Vpeljale se bodo nove
mere, vage in nov denar, da se ni-
kdo ne bo spoznal več. Ob cestah
bodo nasipali grobove in postav-
ljali stebre, po katerih se bo iz-
enega mesta v drugo govorilo.
Orožniki bodo špičaste kape no-
sili. Kača bo na Korško glavo

pomolila, črn bik bo Rožu tulil.
Iz vsake beraške bajte bo prišla
"frava" ven in hlapec se od go-
spoda ne bo poznal. Od vsega in
vsake malenkosti se bo davek po-
biral in celo kruh bo obdačen.

V spodnjih krajih bo začela
ena glavinja (na enem koncu ogo-
rel kol iz kresa) tleti, najmanjši
kraljič se bo vzdignil in kres se
bo zanelil čez in čez, da bo ves
svet v ognju. Hudi časi bodo na-
stopili, ko bi imel biti (namreč
cesar), pa ne bo. Vojna z Rusom
se bo začela, ko se bo pšenica žela
in potem bo volna draga. Turška
kamele bodo Reno pile. Prišli bo-
do časi, ko bo tisti bolj srečni, ki
nič nima, kakor pa bogatin. Ko
bo naš cesar v stiski, bo prirasla
kralju Matjažu brada trikrat oko-
li mize. On je bil zasut z vojsko
pod Gnilim morjem, ker se je
vzdignil proti Bogu. Čas pokore bo
potekel; on se bo vzdignil s celo
vojsko, katere je toliko, da bi
morje posušila, prišel našemu ce-
sarju na pomoč in slavno zmagal.
Mir pa se bo sklepal na Sovrškem
polju pod lipo, ki ima sedem vr-
hov. Tam se bo mirilo sedem kra-
ljev.

Potem bo prišel prebrat. Za-
čela se bo druga "vera", večja
prijaznost, in ko se bosta na česti
srečala najhujša sovražnika, se
bosta objela in nagovorila: "Bra-
tee, kje si ti bil, da si še živ?"

Yuanšikaj.

V dobi, ko izgublja kralji ce-
le države, — nov cesar! Kitajci
so pred štiri leti odstavili svo-
jega mladoletnega cesarja in di-
nastijo ter so proglasili republi-
ko. Predsednik republike, revolu-
cijski vojni vodja general Yuan-
šikaj je 10. okt. 1913 prisegel na
republicansko ustavo, a danes je
že — cesar.

Bil je rojen l. 1859. kot sin ki-
tajskega uradnika v Cangingu in
pokrajini Honan, kjer sta baje
kitajska kultura in kri ohranje-
na najčisteje. Deček se je pridno
učil ter je hotel postati uradnik.
A baje izpita ni mogel napraviti.
Zato ga je stric vzel za tajnika,
a kmalu je mladenič vstopil v
vojsko kot prostak. Hitro je na-
predoval, in podkralj Linlung-
čang ga je poslal kot poveljnika
na Korejo, kjer je ostal 12 let.

Sele 26 let star, je postal kitaj-
ski prezident v Soulu, kjer je stal
v sredi kitajskih, japonskih in
ruskih spletk, ki so se vse borile
za Korejo. Japonci mu še danes
očitajo, da je baš on zakrivil voj-
no med Japonsko in Kitajsko.
Zato je kasneje padel tudi v ne-
milost. Služil je še nekaj časa Li-
lungčangu, a kasneje Yunghu,
zaupnika kitajske cesarice vdove
in matere leta 1912. odstavlje-
nega cesarja.

A l. 1909. stvari še niso dozo-
rele tako daleč. Takrat je bil Yuan-
šikaj še zvest cesarju in so-
vražnik cesarice vdove. Zato je
imel nalogo, z vojsko napasti u-
porna generala Yungha in ga
ubiti ter vpliv cesarice vdove u-
ničiti. Yuanšikaj je peljal svojo
vojsko k Yunghu ter se je z njim
zvezel proti cesarju Kvaungsiju.
Tako sta se izdajalec in vpornika
združila, pregnala in zapra ce-
sarja na nekem otoku ter izročila
cesarici vdovi vsjo oblast.

Yuanšikaj je postal guverner
in minister. Toda leta 1908. sta
umrla bivši cesar in cesarica vdo-
va, novi regent, umrlega cesarja
brat z imenom Čun, pa je vzel
Yuanšikaj vse časti in vsjo moč
ter je poslal iz Pekinga dom-
mov. Vsi prijatelji so ga zapu-
stili, kakor se zgodi to vselej in
povsod, kadar ugasne solnce sre-
če. Prijatelji so kakor senca; do-
kler sveti solnce, te spremlja sen-
ca povsod; ko solnce zaide, izgi-
ne tudi senca.

Toda začele so se nove bune,
vladne čete so se vojskovala z
vojskami revolucionarjev, in je
izbruhnila po vsej državi grozna
anarhija. Polagoma so prestopile
vse čete na stran revolucionar-
jev. Dinastija je odstopila, in ce-
sar je dobival 3 milijone dolarjev
na leto penzije. Kitajska je po-
stala republika, Sunyantsen je
bil njen prvi predsednik in Yuan-
šikaj njegov namestnik.

Notranji nemiri pa so trajali
dalje, ter sta si Mongolija in Ti-
bet pridobili večjo samostojnost
Radikalni revolucionarji so v-
prizarjali nove krvave upore ter
so predsednika Sunyatsena v po-
vsem strahovali.

Yuanšikaj pa je pridobil veči-
no generalov in večino vojske za-
se ter se je dal v jeseni l. 1913 iz-
voliti za prvega predsednika za
dobo petih let. Yuanšikaj je na-
to prepovedal vsa revolucionar-

na društva ter je poslal vse ra-
dikalne opozicionalce z ukazom
domov. Obenem je razpustil par-
lament. V svojih rokah pa je o-
sredotočil vso vladno oblast ter
siloma uvedel jako koristne mo-
derne reforme na vseh poljih dr-
žavne in vojaške uprave. Podr-
žavil je tudi vse železnice in si
ustvaril veliko moderno armado.

Od jeseni 1913 je zavladal na
Kitajskem red in mir. In zdaj je
postal Yuanšikaj "po volji nara-
da" kitajski cesar in največji du-
hovnik — nekako isto, kar je
Rusom car. Kitajska, ki šteje o-
koli 400 milijonov prebivalcev,
ima po 100 letnih zmedah kon-
čno energičnega, delavnega in
modrnega cesarja. Njegova u-
soda je bila doslej zelo podobna u-
sodi cesarja Napoleona I., sina
korzikanskega odvetnika, pozne-
jšega francoskega podčastnika,
ka. častnika, generala, konzula
in končno cesarja pol Evrope.

Toda Japonci so Yuanšikaju
in Kitajski danes prav tako za-
kleti sovražniki, kakor so bili
Napoleonu I. Angleži, Rusi in
Nemci. Japonska izteza roke po
Kitajski in Rusija je zavezana z
Japonsko. Morda se torej Napo-
leona usoda ponovi tudi na ce-
sarju Yuanšikaju?

Novi cesar ima še štiri brate,
a nikomur ni dal državne službe,
medtem ko je napravil Napoleon
vse svoje brate in sestre za kra-
lje in kraljice, kar je bila kl
Napoleonovega bodočega padea.

Listi so te dni poročali, da se
je odstavljeni cesar zoročil z Yuan-
šikajevjo hčerjo. Če je to res-
nica, je Yuanšikaj zares prebri-
san diplomat!

NAZNANILO.

Društvo v Clevelandu.
Na konferenci zastopnikov 27
društev dne 30. januarja je bila
sprejeta resolucija glede Slove-
nskega Narodnega Doma v Cleve-
landu. O ta resolucija bo poslana
na vsa društva. Prva delniška se-
ja se bo vršila v sredo 15. marca
ob 8. uri zvečer v dvorani Johna
Gardina.

Potrebno je, da se vsi člani ta
meseč udeležujejo sej, da bodo
sklepani glede Doma, če bo dru-
štvo postalo član ali ne. Na sejah
bo pojasnjeno, kako voliti zastop-
nike in koliko je treba vplačati
na delnice.

Najmanj 25 društev se mora za-
vezati za stvar, ako hočemo imeti
Doma, ki bo sčasoma popolnoma
društvena last.

Pripravljajni odbor.

VAIBLO.

na plesno in zabavno
VESELICO,
katero priredi
SLOV. MOXHAM GODBA
v soboto dne 19. februarja 1916
"v dvorani društva Triglav".
Igralo se bode pod vodstvom g.
Josipa Rogel.

Pričetek točno ob 7. uri zvečer.
Tem potom vladno vabimo vse
rojake in rojakinje iz Johnstown,
Pa., in okolice, da se naše veseli-
ce polnostevilno udeleže.

Vstopnina za možke \$1, dame
so vstopnine proste.
Za sveže pivo in dober prigriz-
ek bode skrbel za to izvoljeni
((2x 9&16-2) ODOB.

Kje je ELIZABETA HUDEŽ?
Rojena je v Ljubljani 14. okt.
1882. Pred 5. leti so dobili nje-
ni sorodniki zadnje pismo od
nje. Stanovala je takrat na 840
Monroe St., Brooklyn, N. Y.
Njeni sorodniki bi radi poizve-
dali, če še živi, mogoče se je po-
ročila in kje se nahaja. Vsa to-
zadevna pojasnila naj pošlje sa-
ma, ali kdor bi jo poznal, na na-
slov: Rafaelova Družba, 21
Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.
(4-9-2)

ROPARJEV

se trebe

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pensilvanija.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Wilcox, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUGHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 837, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

FINANČNO POROČILO

o dohodkih in izdatkih za bolniško podporo za mesec januar 1916.

Stev.	Dohodki	Izdatki	Stev.	Dohodki	Izdatki
1.	88,75	32,00	49.	17,40	41,00
2.	31,80	48,00	50.	26,40	34,00
3.	93,60	81,00	51.	10,20	39,00
4.	36,00	13,00	52.	4,80	
5.	9,00		53.	35,40	75,00
6.	34,80	47,50	54.	21,00	
7.	56,05	53,00	55.	40,80	89,00
8.	56,40	90,00	56.	10,20	14,00
9.	24,85		57.	18,00	8,00
10.	27,60	33,00	58.	48,75	88,00
11.	33,00	28,00	59.	10,80	25,00
12.	46,20	113,00	60.	16,80	22,00
13.	28,35	9,00	63.	12,60	
14.	16,80	17,00	64.	13,80	
15.	61,40	72,00	65.	34,20	13,00
16.	114,00	113,00	66.	12,00	
17.	28,40		67.	22,20	
18.	43,35	34,00	68.	62,40	33,00
19.	31,20	19,00	69.	40,10	
20.	51,50	20,00	70.	29,40	45,00
21.			71.	45,00	77,00
22.			72.	19,20	12,00
23.	27,85	23,00	72.	19,20	12,00
24.	11,40		74.	4,20	8,00
25.	29,30	34,00	75.	9,00	
26.		14,00	76.	18,85	16,00
27.	40,80	161,00	77.	22,50	41,50
28.	24,60	86,00	78.	24,60	
29.	58,80		79.	22,20	12,00
30.	65,40	56,00	81.	23,40	49,00
31.	51,00	174,00	82.	16,80	38,00
32. dec.	45,05		83.	11,40	16,00
32. jan.	48,45	5,00	84.	9,00	
33.	74,40		85.	13,80	8,00
34.	17,40		86.	33,00	56,00
35.	32,40	70,00	87.	16,80	
36.	7,80	33,00	88.	7,80	
37.	40,20	78,00	89.	7,20	26,00
38.	22,20		90.	18,60	111,00
39.	8,40		91.	20,40	21,00
40.	75,95	192,50	92.	25,80	56,00
41.	23,40	34,00	93.	19,80	28,00
42.	26,40	14,00	94.	18,70	
43.	88,20	104,00	95.	8,40	
44.	24,00	32,50			
45.	28,80	11,50	Skupaj	\$2694,45	\$2996,50
46.	10,80				

Iz tega izkaza je razvidno, da smo ta mesec za pokritje bolniške podpore zopet prekratki. — Na glavni seji meseca januarja se je sklenilo, da se bo z mesecem marcem asesment povisal, vsled česar bom pravočasno poslal na vsako postajo potrebna naznanila. — Iz iskaza je nadalje tudi razvidno, da dve postaji (št. 22, in 26), se nista poslali mesečnih poročil. — Sam ne vem, kaj je temu vzrok, da danes, 1. februarja, nimam ne poročil in ne asesmentov. Pri glavni seji meseca januarja se je sklenilo, da se morajo poslati glavnemu tajniku poročila in asesmenti najkasneje deset dni po seji. Zategadelj opozarjam še enkrat vse postaje, naj se tega držijo. — Kdor zamore prej urediti, naj prej uredi, da ne bo nepotrebnega čakanja. Če se pošlje vse tako na glavni urad, ni treba, da bi bolniki čakali na bolniško podporo. — Naznanjam tudi, da sem pronašel, da se pri nekaterih postajah nepremišljeno nakazuje podporo, kakor se je pripetilo ta mesec oziroma meseca decembra. Podpora je bila nakazana, da naj se jo izplača meseca januarja.

Iz listin je pa razvidno, da se je oni, ki je bil sprejet 7. decembra 1915 naznanil pri zdravniku 6. decembra 1915. Potemtakem je bil torej en dan prej naznanjen bolnik, kakor pa sprejet v društvo. Če bi se tako ravno s podporami, bi bila blagajna kmalo prazna. — To ni pravilno in je po pravih tujih kaznjivo. Če bi šlo tako naprej, bi nekateri prejeli podporo do katere bi ne bili opravičeni, drugi bi pa morali plačevati prevelike asesmente. Dolžnost članov je, da pri seji potrdijo nakaznico in naj prej dobro prevdajo, če je za izplačati ali ne. Ako član ravnotakrat zbolí, ko bi imel biti sprejet, se ga ne sme sprejeti, ampak naj se počaka, da bo ozdravil. To vendar stoji v pravih. — Če bi se malo boljše pazilo, in se plačevalo podporo le onim, ki so v resnici bolni, bi ne bilo treba tako velikih asesmentov. Nekateri mislijo: Naj bo kakor hoče, saj gre vendar denar iz glavne blagajne! — Toda temu ni tako. Glavna blagajna je žep vsakega posameznega člana. Kadar primanjka, se mora doplačati. Le malo več pozornosti, pa bo šlo.

S sobratskim pozdravom vsem članom in članicam.
IVAN TELBAN, glavni tajnik.

POROČILO ZA JANUAR 1916.

PRISTOPILO ČLANI:

k postaji št. 3 Moon Run, Pa. Frank Midofar, roj. 10. nov. 1890;
k postaji št. 10 Coketon, W. Va. John Rugelj roj. maja 1883;
k postaji št. 16 Willok, Pa. Valentin Reven 30. jan. 1891;
k postaji št. 21 Little Falls, N. Y. Raki Ferkič 20. jul. 1894;
k postaji št. 26 Collinwood, O. Ivan Gambič 11. jul. 1885;
k postaji št. 32 Braddock, Pa. Anton Valenčič 17. jan. 1887; John Kravland 17. dec. 1888; Josef Gril 15. mar. 1888; Franc Gril 20. okt. 1879;
k postaji št. 35 Ralphton, Pa. Filip Pucarelli 15. mar. 1873;
k postaji št. 54 Greensburg, Pa. Josef Vrbania 19. mar. 1885;
k postaji št. 59 Jaksville, Kans. John Cvek 15. okt. 1889;
k postaji št. 65 Joliet, Ill. Josef Janežič 5. nov. 1888; John Urh 4. maj. 1887; Anton Batista maj. 1893; Louis Urbančič 19. dec. 1895; John Muha 29. apr. 1893;
k postaji št. 67 Sublet, Wyo. Frank Ugovšek 10. okt. 1891; Josef Rakun 17. mar. 1881;
k postaji št. 77 New Alexandria, Pa. Jakob Koejan 25. jul. 1890;
k postaji št. 87 Iselin, Pa.: Josef Čeprilo 14. jun. 1888.

PRISTOPILE ČLANICE:

k postaji št. 11 Duryea, Pa. Ana Pirnat 7. jul. 1899;
k postaji št. 19 Bridgeport, O. Franciška Reven 10. maj. 1894;
k postaji št. 33 Cleveland, O. Pavlina Skerel 14. nov. 1891;
k postaji št. 53 Pittsburgh, Pa.: Johana Erlah, 11. nov. 1891.

PRESTOPILO ČLANI:

8764 Justin Kobal od št. 41 k št. 90, 4011 John Prostor od 86 k 6;
7673 Frank Lenček od 43 k 10, 8526 Frank Smerdel od 43 k 10;
6092 Ludvik Zupančič od 75 k 29, 8631 Joe Urbančič od 63 k 29;
4277 Jernej Požun od 90 k 37, 8688 Andrej Mihelčič od 43 k 64;
9091 Karel Hlebec od 40 k 67, 8757 Josef Plantan od 53 k 71;
5851 John Paulin od 9 k 85, 9155 John Debelak od 22 k 50;
7804 John Simončič od 17 k 3, 5034 John Spelič od 6 k 19;
9457 Nikola Ugorkovič od 31 k 58, 9274 Josef Stembergar od 33 k 65;
9032 Peter Dolinar od 1 k 21, 6803 Josef Jeraj od 78 k 60;
5153 John Kraine od 67 k 60, 2124 Frank Jakše od 32 k 7;
8469 Karol Grašovnik od 75 k 42, 7268 John Novak od 41 k 59;
3120 Alojz Zupančič od 37 k 13, 9260 Mihel Podboj od 83 k 26;
9403 Louis Krajšek od 83 k 26, 8730 Leo Bruce od 1 k 26;
6907 John Kokal od 1 k 26, 7284 John Repš od 78 k 44;
8806 Stefan Laznik od 93 k 44, 8877 John Hrihar od 78 k 44;
6591 Josef Vehar od 33 k 44, 2077 John Smuk od 27 k 44;
9157 Peter Tomšič od 92 k 44.

SUSPENDIRANI ČLANI ZOPET SPREJETI:

pri postaji št. 2 3465 Peter Jenko;
pri postaji št. 3 7998 Frank Lužovec;
pri postaji št. 6 7234 John Ušeniček, 8029 Frank Garvas, 100 Frank Gašpari;
pri postaji št. 8 3351 Jakob Govekar;
pri postaji št. 9 8889 Josef Močnik;
pri postaji št. 13 2548 Josef Mihelčič;
pri postaji št. 14 9316 Frank Erko, 539 Mihael Vodišek, 8742 Frank Kastelic;
pri postaji št. 19 5583 Nik Turkaj, 692 Stefan Stucin, 797 Helena Turkaj;
pri postaji št. 23 4446 Karl Vrtovec;
pri postaji št. 25 2942 John Bombač, 1388 John Povshe;
pri postaji št. 27 1862 Nik Zemlak, 7005 Alojz Rady, 5656 Anton Rady;
pri postaji št. 28 6001 Rok Fundok;
pri postaji št. 31 6850 Frank Kreuz;
pri postaji št. 37 2349 Anton Tomšič;
pri postaji št. 46 2915 Paul Mijič;
pri postaji št. 47 2824 John Humar;
pri postaji št. 69 5343 John Hrihar, 3847 Frank Šun, 7993 Peter Snarič, 7971 John Dučič, 8203 Mike Mamula, 6466 Steve Mamula;
pri postaji št. 77 7727 Alojz Tomše.

SUSPENDIRANI ČLANI:

pri postaji št. 1 6643 Alojz Zidar, 9293 Frank Žigon;
pri postaji št. 2 4052 Ferdinand Povše, 8929 Silvester Rak;
pri postaji št. 3 8790 Andrej Meže, 2776 Jernej Miklavčič, 7128 Pav. Jesenko, 1033 Anton Černigoj, 6827 Alojz Dremel;
pri postaji št. 4 502 John Koejančič;
pri postaji št. 6 5477 Frank Klemenčič, 8645 Josef Vaupic, 1518 John Zorman, 1166 Josipina Gregorič, 2070 Karol Grajner, 4835 John Resinovič;
pri postaji št. 7 4578 Anton Bevec, 663 Marija Hrovat, 810 Mary Podlinšek, 3037 Matevž Podlinšek;
pri postaji št. 13 2057 John Šepec, 2336 Dominik Castelo;
pri postaji št. 14 859 Joe Kašaj, 5857 John Krize, 6505 Leopold Hočevnar;
pri postaji št. 16 5205 Josef Fortuna, 4673 Josef Grabner;
pri postaji št. 17 2848 Stefan Gros, 6064 John Česnot;
pri postaji št. 19 7408 Matija Kraina;
pri postaji št. 23 2907 Frank Urh, 3473 Mike Ladia, 2266 Anton Mazzi, 2276 John Furlan;
pri postaji št. 25 867 John Bombač;
pri postaji št. 27 3202 Franc Hofer;
pri postaji št. 30 4523 John Suhadole, 7785 Anton Zakrajšek;
pri postaji št. 31 9424 John Jeram, 9390 Jakob Borič, 9393 Frank Zupančič, 9394 Frank Mauer;
pri postaji št. 33 Anton Gorišek; 4830 Alojz Gorenc, 2015 Matevž Gorišek, 9227 Anton Rodič;
pri postaji št. 35 7395 Stefan Rutar, 6888 John Dučič, 8456 Lovrenc Širca, 9015 Peter Bonapace, 5338 Frank Gorenc;
pri postaji št. 41 4445 Frank Lepej, 1555 Josef Žerdani, 4086 Ignac Grilj, 5002 Andrej Sepej, 5738 Paul Podbeušek, 4443 Rudolf Prosenec;
pri postaji št. 42 6672 Jožef Prezel, 4746 Miike Klučevšek, 3744 Jime Lakotuš;
pri postaji št. 44 6252 Anton Gaberšek, 5828 John Augusta, 2085 August Čebelo, 4554 Karl Cfata, 4327 Julius Bognar, 5509 Josef Gorjup;
pri postaji št. 49 5748 John Sirovojski, 496 Amalija Sirovojski;
pri postaji št. 51 891 John Alič;
pri postaji št. 55 2219 Anton Jakobe, 8728 Martin Grmek, 8313 Alojz Cvilbar, 4752 Andrej Puntar, 1011 Josefa Jakobe, 621 Ivana Milkovič, 8550 Alojz Jakobe, 4255 Ivan Jakobe;
pri postaji št. 68 8533 John Kus, 5805 Frank Novak, 6935 John Sturm, 5455 John Prhne, 7966 Frank Rajer, 8535 John Zabred, 8534 Alojz Bačar, 6567 Matevž Dutka;
pri postaji št. 69 3650 Frank Prosinakar, 2411 John Podobnik, 9412 Emil Radosovič, 6405 Roman Črpič, 5358 Joe Kolenc, 71 Anton Rome, 8635 Joe Pirč, 54 Matija Mošnar, 8963 Jury Rajkovič, 7969 Andrej Mutardovič, 555 Gašpar Madišovec;
pri postaji št. 71 7046 Miroslav Milostinčič, 754 Theresia Milostinčič, 9086 J. Sušteršič;
pri postaji št. 72 8061 Matija Švigel;
pri postaji št. 79 6693 Frank Penik, 9129 John Domjanovič, 9400 Joe Koeman, 9110 Anton Paik, 9111 Frank Grum;
pri postaji št. 88 4666 Anton Šuštar, 4878 Frank Šuštaršič, 7636 Frank Osulnik;
pri postaji št. 92 6652 John Kramar, 5657 Josef Pogačnik.

ODSTOPILO ČLANI:

pri postaji št. 2 7524 Jerni Lavtar;
pri postaji št. 11 7716 Andrej Kumavar.

pri postaji št. 63 6165 Luka Groser;
pri postaji št. 71 5568 Valentin Negro;
pri postaji št. 6702 Martin Strupek, 6708 John Likar, 705 Mary Likar.

ČETANI ČLANI:

pri postaji št. 1 19 Josef Buceneli;
pri postaji št. 2 6057 Jakob Krolf;
pri postaji št. 4 7230 Frank Krize, 5429 Anton Vozel;
pri postaji št. 7 8378 Kazimir Matišević;
pri postaji št. 13 2998 Martin Ramuta;
pri postaji št. 19 9042 Frank Strojin;
pri postaji št. 31 9235 John Pavlovich, 9321 Tom Perkovich, 9355 Tom Vičič, 4942 Frank Somrak, 1140 Staja Mihaljevič;
pri postaji št. 41 8649 Jakob Kosmač, 1875 Stefan Dudaš, 8315 Vincenc Mrakar;
pri postaji št. 44 7013 Frank Karlingar, 7478 Simon Volf, 7789 Vincenc Čeč, 7014 John Ivane;
pri postaji št. 42 6472 Frank Pogačar;
pri postaji št. 51 1800 John Semc;
pri postaji št. 58 4503 Josef Janežič;
pri postaji št. 8138 Ivan Karol;
pri postaji št. 81 6707 John Jereb, 6711 Frank Laurič.
Z sobratskim pozdravom vsem članom in članicam
JOHN TELBAN, glavni tajnik.

Ruska vojaška pisma.

Pisati pisma je umetnost posebne vrste. Ne zna je vsakdo. Pisma nekaterih pesnikov, državnikov in vladarjev pa so resnično umotvori. Zato jih zbirajo v knjigah, in mi jih čitamo z večjim užitkom kot marsikaj roman.

Napisati pismo po svoje, brez šablone, odkritosrčno in iskreno, a tako, da ne napiše ničesar niti slimo, nego da vsakdo pozna baš Tebe, tvoj značaj, tvoj temperament, tega ne zna vsakdo.

Vojaška pisma so prav posebno zanimivo berilo. Izšla je že večja zbirka takih pisem slovenskih vojakov in žetih je, da jih izide še nekaj. Seveda, priobčiti bi se morala brez stilističnih poprav in brez uredniške cenzure. Iz njih se najizraziteje javlja slovenska duša. Neprimerno lepša, ker originalnejša so hrvaška pisma, Hrvatov vojakov ter vojaških žen in nevest. V Hrvatih še bujno živi narodna pesem, in hrvaški kmet in kmetica pesnita se danes.

V Slovincih pa je pesniški pojav med ljudstvom le še izjema. Toda hrvaške zagrebške "Novine" so prinesle že več podlistkov pisem, ki so jih uprav čudovito spesnili Hrvatje in Hrvatice — kmetje in kmetice — čisto v slogu in dikaji hrvaške narodne pesmi.

Zato so se začeli zanimati naši listi in zborniki tudi za vojaška pisma naših sovražnikov, zlasti Rusov. Pavel pl. Keyserlingk je imel nalogo, pregledati ruska pisma, ki so padla v roke našemu pohodu v Litavsko. Prinesli so mu cele vreče še nedostavljenih in izgubljenih ter pri ubitih ali ranjenih Rusih najdenih pisem.

Ruski vojak napiše spočetka pisma poln, svečanostno resnoben naslov naslovljena. Doživljajev na vojni Rus ne opisuje, ali le izjema in kratko. Zato pa pošilja pozdrave in blagoslove svoji ženi, otrokom, po vrsti sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki jih vse našteva imenom, tako da je navedena vseh cela vasa. Vedeti moramo nareč, da se taka pisma potem doma čitajo glasno v vasi, in vsakdo je srečen, da se ga je spominjal junak tam na daljnem bojišču. In vsakdo potem moli za zdravje in blagor dopisnika.

Vedno pa se zaključuje pismo z željo:

— Naj Gospod Bog stori konec tej veliki nesreči! On in presveta Bogorodica naj ne odtege neta blagoslova staršem in sorodnikom, nego naj jih ohrane zdrave!

Vsak ruski vojak sodi o vojni, da je nesreča, ki jo je poslal Bog v preiskušnjo naroda, a sovražnik je le božja palica. V božjih rokah je, ali se vrne vojak zdrav in živ, ou sam ne more storiti drugega, kakor trpeti in moliti. Kam mi imenujemo boj, vojna, metež, je Rusom trpljenje in kazen, ki jo mora udano prenašati. Nobenega sovraštva do nas ne pozna ruski vojak, in nobeno rusko vojaško pismo ne izraža mržnje do države. Vzemite ruskega kmetu vse: hišo in ognjišče, ženo in otroke, čast in domovino — vse bo prinesel mirno in udano. Kakor Job bo dejal samo: Bog je dal, Bog je vzel — češče nobi njegovo ime na veke! — Toda če mu vzamete vero v Boga, ste mu vzeli vse in potopil se bode kakor ladja brez krmila in vesla.

Tudi pisma z doma so polna pozdravov ter popisov rodinskih in vaških dogodkov. Povsod žalost in beda, skrb za bodočnost ter vedno in vedno vprašanje: — Kdaj bo konec vojne? Kdaj se že vrneč! In večkrat so na koncu moli-

tve za zdravje in srečo predragega na vojni. Včasih so tudi priložne čudne molitve, ki naj ohranijo vojaka nezgode in smrti. Iz pisem kmetice pa veje večkrat toli krasna melanholija, da enake ni najti nikjer kot le v slovenskih narodnih pesmih. Utisne ti se v spomin, da je ne pozabiš nikoli več.

Berlinska "N. Rundschau" piše o ruskih vojaških pismih: — Ta pisma neposredno odkrivajo rusko ljudsko dušo. Tu moreš slišati kako Rus res govori. Ker Rus danes ne molči kakor je molčal v Puškinovih časih; danes ljudstvo govori in piše. In čudovita je ta spretnost v izražanju, čeprav je pisava pravopisno neokretna. Ruski kmet ima slog, in kakor biline, kakor mrtvaške litanije, kakor popevanje žalobnic zvene ta v XX. stoletju napisana pisma s svojo instinktivno poezijo.

V pismu mlade Rusinje, ki ga je poslala svojemu možu na poljsko bojišče, je našel Keyserlingk uvelo listje in evetje. Pismo pa se je zaključilo takole:

— Strašno je živeti brez Tebe, ne morem se lotiti nobenega dela. Naš deček je vsak dan slabotnejši, zdravnik je izgubil že vsako upanje. Ko se vrneš, najdes moje lice kot tole listje. . . . Če le noči prejokam, a kadar se zdrami in pride veselo solnce, ga gledam še vedno skozi solze. — Molim k Bogu in molim. A kaj mi pomaga, ko postaja vojna vedno daljša in daljša in jaz nje-nega konca ne morem dočakati!

Evo, tako pišejo Rusi!

Števila in številke iz svetovne vojske.

Sedanja vojna se po vsej pravici imenuje svetovna vojna: to nam kažejo naslednja števila in številke:

Dosedaj v vojno zapletene države merijo s svojimi kolonijami 74.764.308 kv. površine, na kateri živi 1.000.593.017 ljudi. Razven teka treba priti vojnemu ozemlju še Grčijo z 20,00 kv. površine in približno 11 milijoni duš ter Albanijo z 28,000 kv. km in 850.000 prebivalci. Od okroglo 10 milijonov kvadratnih evropske površine s 452 milijoni prebivalstva je v vojni udeleženi okroglo 8 milijonov kvadratnih in 400 milijonov ljudi.

Neposredno po vojnih dogodkih in grozotah prizadeto ozemlje obsega približno 700.000 kv. to-rej več nego cela Avstro-Ogrska, ki je druga največja država v Evropi. Samo po osrednjih veselihah in njihovih zavezanih zasedeno ozemlje meri nad 450.000 kv. km, in sicer: v Belgiji okroglo 29.400, na Francoskem 20.600, na Ruskem Poljskem 127.320 in v Srbiji 87.358 kv. kvadratnih; v Črnigori imajo zavezniške armade zasedeno približno 4000, v Albaniji 6000 kv. kvadratnega ozemlja; razen tega je v rokah zaveznikov 180.000 kv. kva. kruskega in zajedno ruskega ozemlja. Izguba avstr. sovražnikov na prebivalstvo — 30 milijonov duš — v primeri s tem, kar jim še ostane — 850 milijonov duš — seveda ni prevelika, saj ima Avstrija s svojimi zaveznički le 157 milijonov prebivalstva; toda tako ugodna za nasprotnike je videti stvar samo po številkah, v resnici je pa tudi ta izguba zanje zelo občutna, ker gre izključno za evropska ozemlja in gospodarsko in vojaško najvažnejše dele dednih dežel naših sovražnikov. Ogromnemu obsegu vojnega ozemlja odgovarja tudi razsežnost front. Skupna dolžina front na evropskih bojiščih: na vzhodu in zapadu ter na Galipolisu utegne presegati 3000 km. Samo posebi se

razume, da treba za brambo na tako ogromni fronti tudi primerne-ga števila vojakov. Te številke bi bile posebno zanimive, toda danes je mogoče podati le približno ce-nite, dočim se bodo natančne šte-vilke zvedele šele po vojni. Raču-nimo, da je od evropskega prebi-valstva samo 10 odstotkov nepo-srednih vojnih udeležencev, tedaj dobimo ogromno število 40 milio-nov orožarjev mož samo v Evro-pi; od teh utegne stati na frontah približno 15 milijonov. V resnici pa število v vojno službovanje po-klicanih mož, ako pristejemo še vojne dajatve, znatno presega na-vedeno število. Sicer pa pridemo do te številke tudi na ta način, če upoštevamo, da je znašalo mirov-no stanje sedanjih vojujočih se ar-mad okroglo pet milijonov mož in pomnožimo to število z vpoklicem vseh rezerv in vseh črnovojnikov od 17. do 50. leta in

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad- dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. N. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Boek Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika potrošnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo- de oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Predsednikova hči Margareta Wilson se vadi na klavirju.

"Lep kraj je tu. Park pozabe..." Starka me je pogledala globoko v obraz.

"Motite se, gospod. Park življe- nja je to. Vse se obnovi v njem... vse... vse..." Slišim polito go- vorico iz moje mladosti, vidim stvari, ki jih je zdaj več ni...

Vse, česar tam zunaj ne občutim več, občutim tu, česar tam zunaj ne vidim, vidim tu, četudi samo za trenutek...

Odločno so zvenele te besede. Težke bele koralde so ji zaropotali med prsti, da se jih je skoraj pre- strašila. Potem je pripovedovala dalje.

"Ta park je popolnoma tak, kot je bil pred petdesetimi leti. Le bolj mladosten je bil takrat, se mi zdi. Samo postaral se je malo in to je še lepše, ko ves ostali svet misli, da se je pomladil. Da, neka- tera drevesa so razpadla, a zrastle so nova na njih mesto. Ko pridem sem in me zaprejo ta debla od vna- njega sveta, se mi zdi, da živim ti- sto dobo daleč nazaj, da slišim zvo- ke od tedaj. Sum tedanje noče, mi- slim, da so iste stare hiše tam zu- naj teh zidov in tedanje življenje na ulicah..."

Zato nosim tudi sta- romodno obleko, da se vživim po- popolnoma. Vse lepše je bilo tedaj moj dečko. Zdaj je vse skrito... Takrat je bil razbojnik res razboj- nik in se ni sramoval svojega ime- na in kdor je bil plemenit, je bil tudi v resnici plemenit..."

Ljube- je bila v resnici ljubezen in njen pomen se ni zlorabil... Saj dovolite... tam v pesku sem kaj iskala in zato vam povem. Po- znaš sem še tako ljubezen.

Tam ona hiša ob vzhodu je bil: last kneginje... Zdaj so tam notri pisarne... Jaz sem bila v njeni službi dolgo vrsto let, da ser- se v tem postarala.

Bila je lepa, visoka gospa, z be- lim obrazom in temnimi lasmi. No- sila je svilene obleke; ter so se ta- ko lepo podale njenemu telesu. Brez cvetic ni bila. Še ko njenega mo- rda ni bilo več, je nosila temno rdečo cvetko. Kadar je govorila je govorila počasi in njene sinje oči so mirno počivale na človeku.

Nikdar se ni razjezila. Stregli smo ji kot otroku. Cela hiša je bila po- njeni volji urejena. Aj, kakšna je bila njena spalnica, postelja z baldahinom in nad posteljo zlat angelček s puščicami... kakšna dragocenost! Samo jaz sem smela tja notri. Oni dan sem šla, da vi- dim to sobo: miza stoji na tistem mestu, preobložena s papirji. Vpra- šala sem... saj se skoraj ne spo- minjam, kaj sem vprašala... Spo- tilo so me smehom: Kolikokrat je blaga lepa gospa tam jokala, da so bile mokre svilene zavese.

Knez je bil močan človek, ostre- ga in prodirajočega pogleda. Red- ko je bil domo, a tedaj smo se ga bali radi stroge zunanosti, da- si smo bili drugače v besedi in srcu prepričani, da je dober mož in smo ga radi meli. Kneginja ga je pa silno ljubila. Oparila sem, kako je bila nekoliko oplaha pred njim, ma-

la, trepetajoča, kot mi služabniki. Starka me je pogledala globoko v obraz. "Motite se, gospod. Park življe- nja je to. Vse se obnovi v njem... vse... vse..." Slišim polito go- vorico iz moje mladosti, vidim stvari, ki jih je zdaj več ni...

Vse, česar tam zunaj ne občutim več, občutim tu, česar tam zunaj ne vidim, vidim tu, četudi samo za trenutek...

Odločno so zvenele te besede. Težke bele koralde so ji zaropotali med prsti, da se jih je skoraj pre- strašila. Potem je pripovedovala dalje.

"Ta park je popolnoma tak, kot je bil pred petdesetimi leti. Le bolj mladosten je bil takrat, se mi zdi. Samo postaral se je malo in to je še lepše, ko ves ostali svet misli, da se je pomladil. Da, neka- tera drevesa so razpadla, a zrastle so nova na njih mesto. Ko pridem sem in me zaprejo ta debla od vna- njega sveta, se mi zdi, da živim ti- sto dobo daleč nazaj, da slišim zvo- ke od tedaj. Sum tedanje noče, mi- slim, da so iste stare hiše tam zu- naj teh zidov in tedanje življenje na ulicah..."

Zato nosim tudi sta- romodno obleko, da se vživim po- popolnoma. Vse lepše je bilo tedaj moj dečko. Zdaj je vse skrito... Takrat je bil razbojnik res razboj- nik in se ni sramoval svojega ime- na in kdor je bil plemenit, je bil tudi v resnici plemenit..."

Ljube- je bila v resnici ljubezen in njen pomen se ni zlorabil... Saj dovolite... tam v pesku sem kaj iskala in zato vam povem. Po- znaš sem še tako ljubezen.

Tam ona hiša ob vzhodu je bil: last kneginje... Zdaj so tam notri pisarne... Jaz sem bila v njeni službi dolgo vrsto let, da ser- se v tem postarala.

Bila je lepa, visoka gospa, z be- lim obrazom in temnimi lasmi. No- sila je svilene obleke; ter so se ta- ko lepo podale njenemu telesu. Brez cvetic ni bila. Še ko njenega mo- rda ni bilo več, je nosila temno rdečo cvetko. Kadar je govorila je govorila počasi in njene sinje oči so mirno počivale na človeku.

Nikdar se ni razjezila. Stregli smo ji kot otroku. Cela hiša je bila po- njeni volji urejena. Aj, kakšna je bila njena spalnica, postelja z baldahinom in nad posteljo zlat angelček s puščicami... kakšna dragocenost! Samo jaz sem smela tja notri. Oni dan sem šla, da vi- dim to sobo: miza stoji na tistem mestu, preobložena s papirji. Vpra- šala sem... saj se skoraj ne spo- minjam, kaj sem vprašala... Spo- tilo so me smehom: Kolikokrat je blaga lepa gospa tam jokala, da so bile mokre svilene zavese.

Knez je bil močan človek, ostre- ga in prodirajočega pogleda. Red- ko je bil domo, a tedaj smo se ga bali radi stroge zunanosti, da- si smo bili drugače v besedi in srcu prepričani, da je dober mož in smo ga radi meli. Kneginja ga je pa silno ljubila. Oparila sem, kako je bila nekoliko oplaha pred njim, ma-

"Ko najdeva biser, bo prišel". Tu je bil njen svet, za drugega ni marala, drugega ni poznala. Tu so splahnela njena lica in ledja, nagubala se koža, zasivel prvi las. Mislija sem, da bo ljubezen ugas- nila... Ni! Oči so ji žarele kot prvi dan in srce kot srce mladen- ke. Jaz sem se starala z njo... Kolikokrat se je ovila njena ko- šena roka za krog mojega vratu: "O, ko bi mogla razodeti!"

Vedeli sva vsak po svoje, toda nisem mogla več tako čustvovati, kot enkrat, ko sem skoraj sama ljubila kneza, trepetala zanj... Moje srce se je staralo. Iz navade sem iskala s kneginjo biser, iz na- vade zrla na vhod... O jaz sem dobro vedela, da ga ne bo, ker ni- sem rabila utehne in pozabljenja.

Sledujoč je kneginja nenadoma umrla. Ko sva se nekega dne vrni- li iz parka, je oblekla svetlo oble- ko iz mladosti: "V tej obleki sem bila najbolj njegova". Potem ni rekla ničesar več in je umrla.

Tu so razprodali vse, jaz pa sem šla k svoji sestri. Tam nisem mo- gla biti... Svet je trobrazil moj dečko, zato sem se vrnila sem- kaj. In zdaj se mi zdi, da se zopet sprehajam s kneginjo po tem par- ku, šepčem z njo besede, gledam na vhod... Morda, da sem se vr- nila iz navade, ko ne morem dru- gače živeti, kot da gledam na vho- d in iščem biser, saj v srečo ne ver- jem na vse to.

Toda, moj dečko, jaz sem se vr- nila radi lepote... Tam zunaj je postalo vse grše. Tu se to ne čuti. Tu je lepota ljubezni kneginje in njenega pričakovanja, lepota sto- sočernih pogledov na vhod iska- rja in bisera. Lepota ne izgine. Ker sem iskala trenutek preje sama bi- ser, sem bila za hip prepričana, da najdem. Ko gledam proti vho- du, me objame prijetno čustvo. Če se zdaj prikaže? Tedaj bi se, ko vridem domov... Radi lepote gram vlog kneginje, taka je bil: njena ljubezen, moj dečko; da si m' te srce za vse otopeno, to ljubezen z njo ta park še ljubim...

Zlagala sem se bila, da ne iščem ničesar, iskala sem biser... Zda- sem povedala."

Mlčal sem. Njene oči so se uprle na vhod v park in zrla, zrla, kot da stoji ta

trenutek tam knez. Potem je vsta- la, priklonila se molče in odšla po- časi, počasi... Z gubami njene staromodne obleke se je stresla. Nato je izginila za ovinkom v sen- ci dreves... Zdelo se mi je, kot da ne pride več nazaj.

"GLAS NARODA" JE EDI NI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH. NAROČITE SE NANJ!

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščen pobirati naro- čnino za "Glas Naroda" in knjige, ka- kor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica; Mihae- čičar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovila, Denver, Colo.: Frank Skrabec, Leadville, Colo.: Jerry Jamnik, Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Kojta, Frank Janes in John Germ, Salida, Colo. in okolica: Louis Ca- stello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Sattlich, Clinton, Ind.: Lambert Bolskar, Indianapolis, Ind.: Alois Rudman, Woodward, La. in okolica: Luka- šobregar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Vertič, Chicago, Ill.: Frank Jurjovec, Depue, Ill.: Dan Badovinas, La Salle, Ill.: Mat. Komp, Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Za- cel in Frank Bamblich, Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik, Wankegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černi in Rudolf Požek, Springfield, Ill.: Matija Barborič, Cherokee, Kans.: Frank Režisnik, Columbus, Kans.: Joe Knafec, Franklin, Kans.: Frank Leskovec, Frontenac, Kans. in okolica: Frank vern in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Scheller, Mineral, Kans.: John Stahl, Mulberry, Kans. in okolica: Marth- kos

Elings, Kans.: Mike Pencil, Calumet, Mich. in okolica: Pav- hults in M. F. Koba, Manistique, Mich. in okolica: Fran- kotlan, So. Bangor, Mich. in okolica: M. O- kovich

Aurora, Minn.: Jostip Fugina, Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob- vtrich, Dulak, Minn.: Joseph Sharabon, Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze, 4. L. Kaph. Jos. J. Peshel in Louis t Pernšek

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze, Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesni- Hibbing, Minn.: Ivan Ponše, Ellaville, Minn. in okolica: Jos. Ad- teh

Nashwan, Minn.: Geo. Mauris, New Duluth, Minn.: John Jerina, Virginia, Minn.: Frank Hrovatna, St. Louis, Mo.: Mike Grabrian, Klein, Mont.: Gregor Zobec, Great Falls, Mont.: Math. Urias, Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek, Roundup, Mont.: Tomaž Paulin, Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša, Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka, Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Martinčič, Chas. Karlinger, Jakob Ma- alk in John Prostor.

Barborton, O. in okolica: Alois Pa- vant, Bridgeport, O.: Frank Hočevan, Collinwood, O.: Math. Slapnik, Lorain, O. in okolica: J. Kumbš, Youngstown, O.: Ant. Kikelj, Oregon City, Oreg.: M. Justin, Allegheny, Pa.: M. Klarich, Ambridge, Pa.: Frank Jakše, Bessemer, Pa.: Louis Hribar, Braddock, Pa.: Ivan Germ.

Bridgville, Pa.: Rudolf Pletieršek, Burdine, Pa. in okolica: John Ker- Elnik, Canonsburg, Pa.: John Kocik, Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in John Zupančič, Claridge, Pa.: Anton Jerina, Broughton, Pa. in okolica: A. Dem- sar.

Darragh, Pa.: Dragutin Slavik, Dunlo, Pa. in okolica: Jostip Suhoz Export, Pa. in okolica: Frank Tre- bec, Forest City, Pa.: K. Zair in Frank Leben, Farrell, Pa.: Anton Valentincič, Fitz Henry, Pa.: F. Gottlicher, Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak

Irwin, Pa. in okolica: Fr. Demšar, Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc, Luzerne, Pa. in okolica: Anton O- sovnik, Meadow Lands, Pa.: Georg Schuita, Monessen, Pa.: Math. Kikelj, Moon Run, Pa.: Frank Maček, Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jaksha t Podvanski, I. Magister in U. E. Ja- toblich, Steelton, Pa.: Anton Hren, Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj, West Newton, Pa.: Jostip Jovan, Willcock, Pa.: Fr. Šeme in J. Peter- uel.

Tooele, Utah: Anton Pačič, Winterquarters, Utah: L. Blastch, Black Diamond, Wash.: G. J. Pe- renta, Davis, W. Va. in okolica: J. Brostič, Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocljan in A. Korenčan, Grafion, Wis.: John Stampfel, Kenosha, Wis.: Aleksander Pendlir, Milwaukee, Wis.: Jostip Tratnik in Frank Meh

Sheboygan, Wis.: Hieronim Svetlin, West Allis, Wis.: Frank Skok, Roch Springs, Wyo.: A. Justin, Va- Stalich in Valentin Marčina, Kemmerer, Wyo.: Jos. Motec

Črtica.

V STAREM PARKU.

Sredi malega mesta pod južnim solnce, je stal starodaven park, z visokimi drevesi, krivih, temnih debel, obzidan z visokim zidom, vlažnim, porastlim z mahom in v praproty. Parku niso kratile di- vje prostosti vrtarjeve škarje, grablje in lopata. In ravno to je dajalo tej, med zidovi zaprti oko- lici, tisto posebnost, ki je privezala ljudi nase s tako silo, da so cele dolge solneče popoldneve preželeli v skrivnostni senči, kot bi bili to kratki trenutki. — Dreveje najraz- ličnejših vrst je rastle ali z vrhovi skupaj, ali v bežni bojazni drug od drugega, malo in veliko, vse križem, pripuščeno prirodi sami. Steze spjelane brez naerča, klop, kjer nisi mislil nanjo, trata skrita med grmovjem... V okrogli, za- temneli kotanji so plavale ribe med visoko pramenasto travo in kamenjem, favn sredi kotanje je bil ves pokrit z neko zelenkasto snovjo. Na gredeh so se cvetice drenjale v tesnem boju z zelenim plevelom. Sredi parka pa je stal v krogu nekaterih zelo visokih drev- es, na nekoliko vzvišenem prostora kamenit paviljon, podprt z o- smericu jonskih stebrov.

V vsem tem neredu je bil čudov- it red in lepota. In ko sem stopil skozí vežo velikega, v renesanskem slogu sezidanega poslopja, se mi je vselej zdelo, da sem stopil v nov svet, ki ga ne urejuje roka seda- njega človeka, kjer si komaj kak- ptič upa zapeti, kjer se komaj sa- plesna igra, kamor ne seže krič z u- lie ne solnce dneva... Tu se niso igrali otroci s pestanjami, ne pre- pirali penzjonisti.

Komaj deset ljudi nas je priha- jalo sem, skoraj vsak dan in če ka- terega ni bilo, smo gledali začude- no na tisto stezo in klop. Vsakdo izmed nas je imel namreč izbrano svojo stezo in svojo klop. In nik- dar nismo stopali na lastnino dru- gega, ne sedali v njegov dom. Če je prišel tujec, smo ga gledali molče in začudeno: odkod ta? Vsa- k nepoklicanec se je hitro oddaljil iz naše okolice, kot bi ga bilo strah tihote mraka in ljudi. Delali nismo ničesar, le redko je kdo bral. Sa- mo hodili smo tja in sem po step- tapem pesku, eni naglo, nekoliko nervozno, drugi počasi, in mislili ter živeli neko mistično življenje... Jaz, par sivolasih gospodov, nekaj stark, gospodičen... Tu tam smo sedeli in zrla na košate veje in vi- soke vrhove dreves... ali na tla... premikali ustnica. Kot bi se v tem svetu zaklenil človek sam vase in zašel tek novih misli...

Govorili nismo med seboj dru- gače nego s pogledi, kot bi se bali besed v tej tišoti. — Čez dolgo me je pričela zanimati samo star- ša, katere stadi se je držala moja. Imela je rasgled preko paviljona

na vhod v vrt. Prihajala je vsak dan o b določeni uri, s prekrižani- ma, velima rokama, kot bi molila, hodila po stezi z lahkim koraki v mehkih čevljih ali sedela na klopi, a gledala je neprestano na vhod, kot bi od tam pričakovala koga vse dni, a ne pride, kljub temu, da starki trepetajo vela ustna in lica in ji belj lasje izpadajo na ramo. Pogostokrat je vstala nenadoma s klopi, dasi sključena, se je zravnala v svoji zelo čudni, sicer lepi staromodni obleki in gledala kot s polmrtvim pogledom na vhod. Za- trepetale so ji obrvi... Nič!... Tupatam se je ustavila na stezi in sklonjena zrla v tla.

Dvakrat se mše hotel približati starki, pa se mi je ustavil korak na potemnelem, vlažnem pesku, prerastlem s travo.

Nekoč se je starka zopet usta- vila in gledala v tla. Sklonila se je naenkrat in iskala nekaj po pesku, celo z velikimi prsti je pobrskala. Lasje so ji padli izpod čudnega po- krivala skoraj na ramo. Približal sem se tiho po pesku in se ustavil tik nje.

"Kaj iščete? Ali naj pomagam?" Dvignila se je naglo, zaobrnila glavo in me pogledala s pol začu- denim, pol izprašujočim pogledom, kot človek, ki se prebudi iz sanj: imela je sive oči.

"Nič."

In napravila je kretnjo, kot bi bila nevoljna, da motim. "Nič!" Oddaljila se je kot zasačena pri- čem prepovedanem, kot bi jo bilo sram.

Tudi jaz sem v zadregi ostal na mestu. Najraje bi bil v svoji še bolj razdraženi radovednosti stopil za njo, pa komer se vrnil na svo- jega klop. Del sem kumolca na kole- ni in glavo v dlani in mislil... Bilo mi je nazadnje žal, da sem jo motil v njeni samoti, da sem hotel prvi kršiti red v našem kraljestvu. Morda je čudovita starka in staro- modni obleki užaljena nad tem — in se ne vrne več...

Naenkrat je zaškrtal pesek pred menoj. V hipu sem dvignil glavo: bila je starka. Začuden sem razši- ril oči, ko sem jo videl pred seboj kot skesanega otroka, s tistim po- gledom, ki ga ne pozabim nikoli. "Gospod!..."

"Že dobro... Oprostite, da sem..."

"Gospod, res sem iskala ne- kaj..."

Pogledal sem v njen obraz, pri- pravljn na vse, nekoliko plah... "Ali ste hudi name?" "Ne! Nikakor ne! Nasprotno, jaz sem vas neprijetno motil..." Sedite!"

Sedla je... V njenih očeh sem videl, da mi ima nekaj povedati, ali sem samo verjel svoji želji. Ko pa sva sedla drug poleg drugega ona vedno obrnjena obrasom pro- ti vzhodu, sva molčala, kot da išče- va vsebine in začetka svojega go- vorila in se bojiva banalne besed- je. —

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1916. Velja s poštnino vred 35 centov.

Obség berila: Domovini in narodu. (Pesem.) — Običajni Koledar. — Strašne številke. — Krogla. — Maska. — Razkritelj petroleja. — Red Marije Terezije. — Fran- cija v vojnem času. — Jasna noč. — Moja ura. — Svetovna vojna in katoliška Cerkev. — Duševni blisk. — Pri sanitetnih kolonah, na bojišču. — Eksplo- zivne snovi. — V lekarni "Avstrija". — Iznajditelj podmorskega čolna. — Galipolis in Dardanele. — Julija Romain. — Rmena pošast. — Doživljaji v zraku. — Podzemljsko mesto v Wieliczki. — Čustvena udova. — Kováč. — Kolonijalna posestva Nemčije. — Bodočnost Evrope. — Urednik. — Pohab- ljence. — Le Betail. — O vzrokih svetovne vojne. — Petindvajset frankov. — Kako nastane strelni jarek. — Kdo je bil? — Klasični topovi. — Pes v voj- ni. — Belgijska armada. — Pri generalnem štabu. — O podobnosti dvojčkov. — Ljubi denar. — Srečanje. — Mobilizacija v Venezueli. — Špecialitete. — Prvi polet iz Evrope v Ameriko. — Čudne zgodbe. — Rdeči trak. — Pregled dogodkov svetovne vojne. — Kitaj ski tipi. — Smešnice. — Oglasi.

Slike: Italijanski vodljivi zrakoplov nad Benetkami. — Sestanek nemškega in avstrijskega cesarja. — Prevažanje avstrijskih čet preko reke San. — Turška artilerija na Galipolisu. — Prizor na cesti v Belgradu: učinek šestnajstpalč- ne avstrijske granate. — Potop angleške ladije "Majestic" v Dardanelah. — Avstrijska kavalerijska patrolja ob Visli. — Ruska fanterija v zakopih. — Italijani so vjeli avstrijskega špijona. — Avstrijski oklopni vlak v Galiciji. — Italijanski bersaljeri v boju. — Mrtveci v zavzetem belgijskem zakopu. — Ita- lijanska gorska baterija pripravljena za akcijo. — Ranjeni Rusi, zapuščeni od svojih ob priliki bega iz Varšave. — Srbske utrube pri Belgradu, razdejane od avstrijskih topov. — Avstrijski vojaki, katere so vjeli Italijani na goriški fron- ti. — Učinek avstrijskih granat v Žagradu. — Ameriški podmorski čoln. — Vojni arsenal v Belgradu, katerega so Avstriji razdejali. — Fort št. 10 pred Przemyslom, katerega so Nemci zavzeli z bajonetnim naskokom. — Av- strijska havbična baterija v akciji. — Pogled na del Varšave. — Bolgarake čete na gorskem prelazu od srbaki mej. — Avstrijske prednje straže v Ru- siji. — Italijanska poljska bolnica dve milje za fronto. — Prizor iz Lvova. — Učinek avstrijske granate v Anconi. — Avstrijska invazija na Poljskem. — Ruski vojni jetniki. — Vodljivi angleški zrakoplov. — Bovec s Prestrelj- nikom. — Triglavsko pogorje.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 63 ORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Odklikovanje. Jozef Mezan z Bleda, vojak 17. pešpolka, brat kurata, je bil na sveti dan na Doberdobski planoti odklikovan z brnasto svetinjo za hrabrost.

Umrl je dne 25. decembra Josip Kapš star. iz Prelesja, občina Stari trg. Bil je nad 20 let občinski odbornik in prvi svetovalec, dober kmet in prvi vinorejec v Poljanski dolini, močno spoštovan in priljubljen povsod. Vsa okolica žaluje po njem, kajti nastopil je možko pri vsaki stvari ter bil odločen za resnico in se posebno boril za pravico ob času volitev.

Umrl je dne 29. decembra po kratki bolezni Matej Kozelj, kaplan v Dobropoljah, rodom iz Tunjice pri Kamniku. Služboval je v Velikih Laščah, kjer je zgradil Društveni dom, v Ribnici, na Krki in sledujoč v Dobropoljah. Bil je vrl ljudski organizator.

Umrl so v Ljubljani: Dr. Ivan Gad, domobranski nadporočnik. — Pavnu Kraguja, pesec. — Janez Artač, posestnikov sin, 19 let. — Alojzij Šušina, hiralec, 26 let. — Matevž Šušina, hiralec, 78 let. — Ivan Žirovnik, delavec, 39 let. — Marija Kos, mestna uboga, 74 l. — Neža Ferjan, zasebnica, 67 let. — Marta Jungwirth, hči vrtljakarije, 4 mesece. — Fran Kristan, mestni delavec, 58 let. — Alojzij Taškar, južne železnice vratar, 49 let. — Josip Pleiweis, hišni posestnik, 64 let. — Josip Belič, sin posestnika in gostilničarja, 24 l. — Marija Škerjanec, mizarjeva vdova, 64 let. — Josip Dornig, hišni posestnik, 71 let. — Mihael Trigelj, čevljarški pomočnik-hiralec, 49 let. — Anton Mirtič, rejnec, 1 leto.

Umrla je v Monakovu na Bavarskem gospodična Alica Smale, učiteljica na ljubljanski mestni dekliski ljudski šoli, stara 36 let.

ŠTAJERSKO.

Žrtve vojne. Iz Moravcev pri Mali Nedelji poročajo: Družina našega vrliga župana Postraka je poslala že pet sinov na bojišče. Od teh je padel, kakor se je sedaj izvedelo, Lojzek na ruskem bojišču, ostali pa se bojujejo na italijanski fronti. Padli Lojzek je bil vrl fant, krepka opora starišem. — Od Male Nedelje poročajo: Na italijanskem bojišču je 3. dec. padel trgovski sodruknik Fran Rudolf. Padli je bil vzgleden mladenič. — Z Mestnega vrha pri Ptujju poročajo: Nemila smrt nam je pokosila mladeniča Alojzija Selinška v najlepši dobi, starega 21 let. Nahajal se je pet mesecev na ruskem bojišču in sedaj že pet mesecev na italijanskem bojišču, kjer ga dne 5. dec. zadela granata ter mu odtrgala nit mladega življenja. Bil je priden fant. Njegov tovariš Fran Kolar je naznanil smrt domačin. — Z bojišča poročajo: Mnogo nas je fantov in možev tukaj skupaj na fronti prot. Italijanom in moramo prenašati velike težave. Med nami je bil spoštovan vreden fant, star 19 let, Martin Štuhec, doma iz Runča pri Veliki Nedelji. Bil je izvrsten kašipot in v vsaki stvari vesten in priden. Naenkrat, v jutro 14. dec., se sliši od daleč glas: Štuhec je mrtev! Sovražna krogla nam je predrila prsi. Res, žalost za vse, kateri so mu bili prijatelji! Fran Pungartnik, stabni narednik, doma iz Jesence pri Račah; Jozef Nedok, četovodja in pisec tega sestavka; Jozef Avsee, četovodja iz Sevnice; Ivan Janežič, iz Podgrada (Vipava); Zdravko Kuraš, desetnik, s Koroškega; Pr. Strušek in Matija Goričan, saniteteja; Fran Korpar, narednik iz Ptujja; Jurij Repolusk, narednik iz Arveža; Martin Mori, desetnik s Koroškega; Ivan Poldič, desetnik s Kranjskega. — Iz Šmilaha nad Mozirjem poročajo: Zopet nam je neizprosna smrt iz naše sredine vzela dva moža. Oba sta bila na italijanski meji. Prvi je Anton Veidl, posestnik v Šmilahu. Bil je že od začetka vojne pri vojakih; prišel je parkrat domov pogledat, a sedaj mi je italijanska krogla pretrgala nit še mladega življenja. Drugi je posestnik Josip Goličnik. Tudi ta se je v začetku vojne poslovil od svojih domačih, katerih ni potem več videl. Bil je ves čas blizu Pulja. A pred dvema mesecema se je podal na bojišče in kmalu je postal žrtv vojne. Podslgal ga je plaz z več tovariši. Tako smo izgubili še mlada, od vseh spoštovana moža, za katerima žalujeta doma ženi in mladoletni otroci. — Iz Maribora poročajo: Sin Brožeta, faktorja slovenske tiskarne sv. Cirila, naznanja, da je sovražni kras-

nel na italijanskem bojišču pokončil življenje stavcu Alojziju Sulerju. Padli je bil več let zaposlen v omenjeni tiskarni. — Od Sv. Križa na Murškem polju poročajo: Na Doberdobski planoti je v boju proti Italijanom padel tudi vrl mladenič Fran Peršak iz Šalince, ki je bil nekdanj gojenec salezijancev na Rakovniku pri Ljubljani in v Radni, pozneje pa je vstopil v samostan kartuzijanecv v Pleterju na Kranjskem.

Vojaka umrla. Vsled ran, zadobljenih na bojiščih, sta umrla v celjskih vojaških bolnišnicah pešca Štefan Kongo in Janez Koch.

Pogrešajo se: Jakob Bohine, 87. pešpolk, 2. bataljon. Poizveduje žena Verona Bohine, Juršinci pri Ptujju. — Ivan Zobeč, 26. domobr. pešpolk, 5. stotinja. Poizveduje Ana Koroška, Numska graba, pošta Ljutomer. — Janez Bauman, služil pri 4. domobr. pešpolku, 1. st. Nahajal se je od začetka vojne v Galiciji. Dne 21. avgusta 1914 je zadujkrat pisal. Poizveduje brat Ferdinand Bauman, Dražen vrh, Marija Snežna, pošta Cmurek. — Anton Peserl, 3. stot. 9. lov. bat. Poizveduje Ana Peserl, Žitnice, Sv. Jurij v Slov. gor. — Anton Pakl, 87. pešpolk. Poizveduje Ana Kukuvič, Trnovlje, pošta Celje. — Janko Dvoršak. Meseca julija je še pisal svojim starišem, da je na Ruskem. Poizveduje družina Dvoršak, Gornji Porčič, pošta Sv. Trojica v Slov. gor.

Sedem sinov v vojni. Od Sv. Tomaža pri Ormožu poročajo: Rodbina Jesih ima pri vojakih sedem sinov, kojih šest se bori z Italijani ali pa z Rasi, sedmi, Tomaž, pa je pozvan sedaj k vojakom. Starši so zdaj sami, popolnoma zapuščen na občnem posestvu; so že v visoki starosti, mati v 64., oče pa v 74. letu. Ob mobilizaciji sta šla dva na bojišče, Matko in Jozef, tretji, Rudolf, je že v mirovnem stanju služil cesarja in je seveda kmalu kot pionir odinil na bojišče. Ostali trije, Janko, Franjo in Martin, so sledili in dosedaj so še vsi, četudi so bili posamezni ranjeni, živi in zdravi. Matko je prišel za časa karpatskih bojev v rusko ujetništvo, kjer že dolgo čaka skorajšnjega mira in srečne vrnitve v domovino. Pomilovanja vredni so starši, ki morajo v visoki starosti samovati brez vsake opore, katero so si tako vroče želeli in se veselili svojih krepkih sinov. Bog daj, da bi že enkrat nastal mir!

V ruskem ujetništvu. Od Sv. Benedikta v Slov. gor. poročajo: Anton Ješovnik, podomače Kohešov, iz Ilhove, že mesec in mesec je več pisal. Ko je spomladi s 47. pešpolkom odinil v Galicijo nad Ruše, je še parkrat pisal, da je živ in zdrav, potem pa je naenkrat izostala vsaka karta, vsak glas o njem. Tudi tovariši, ki so se ranjeni vrnili, niso o njem vedeli nič povedati. Nekaj se je govorilo, da sta s sosedovim Kavčičevim, podomače Golibašičevim, olavajoč čez Dnjestr, ali morda kako drugo reko, oba utonila, a gotovega se ni vedelo nič. Inel' smo ga že pač vsi za mrtvega in ga šteli med one 25, ki jih je dosedaj naša fara izgubila in jih več nazaj ne bo. Posebno starši so žalovali za njim, ker je bil vedno oriden in rad ubogal, pa rad prijel za vsako delo. Mislimo si zato 'ahko njihovo presenečenje in veselje, ko so pred par dnevi naenkrat od svojega Tončka dobili pismo. Pisal je iz daljnega vzhoda, iz Kazana na Ruskem. Piše pa sledeče: Preljubi oče in mati! V začetku svojega pisma vas vse orav prisrčno pozdravim in vam želim vsem, kolikor je vas doma, ljubo zdravje, katero je za človeško življenje najboljšje na svetu. Naznanim vam, da sem zdrav in la mi dobro gre tukaj. Jaz sem sedaj v službi pri kmetu že drugi mesec in mi tukaj dobro gre. On mi je kupil dve srajci in hlače, imam jesti in 5 rubljev na mesec. Ker so njemu tudi vzeli tri sine sem jaz sedaj pri njem. On ima tri konje in pa kravo, 10 svinj in 7 ove in to jaz opravljam. Tukaj je že tudi sneg in je precej mrzlo. Ignacij Weingerl vas tudi lepo pozdravi. Z njim sva bila skupaj 3 tedne, potem je on šel na delo in jaz tudi. Anton Žlaber tudi še živi. Prosim vas, če to pismo dobite, odpišite mi, kaj si še začnete doma. Zdaj nimate drugega doma kot stare moše in ženske, ker so možki potrebni. Odpišite mi, če ste še kaj zdravi ali ne. (Sledi tukaj cela vrsta pozdravov na sosedice, hote ter rane tetice in mame.) Le lepo doma molite za nas,

da se še enkrat zopet vidimo v I-hovi Voščim vam vsem skupaj veselo novo leto! Tukaj jaz ne znam za praznike, kdaj je kakšen, drugače mi dobro gre. Ranjen sem bil v treh in bil tri mesece v bolnišnici; zdaj pa sem zdrav, da boljši ne bom nikoli. — Jozef Kordel iz Rajhenštajna v razhenburški župniji je pisal svoji ženi in otrokom iz ruskega ujetništva v Slavskoj Aleksandrovskej, da je še živ. Od 27. aprila 1915 ni bilo več nobenega pisma od njega. Dne 27. oktobra pa piše svoji ženi in otrokom: Ljuba žena! Pišem Ti, da še sem zdrav. Samo dolgčas mi je tukaj v Rusiji. Bog daj zdravje Tebi, ljuba žena, otrokom in srečo pri Vašem gospodarstvu. Na veselo svidenje po končani vojni! Dopsisnica, pisana 27. oktobra, je prispela v Rajhenburg dne 3. decembra.

Odklikovanje. Narednik 87. pešpolka Maksimilijan Završnik, doma iz Maribora, je bil odklikovan z malo in veliko srebrno hrabrostno kolajno. — Vojno poveljilo na južnem bojišču je podelilo četovodju Konradu Muršec, doma od Sv. Bolfenka v Slov. goricah, radi hrabrosti pred sovražnikom celiko srebrno svetinjo I. vrste. — Za zasluge za avstrijski Rdeči križ je bil odklikovan s častnim znakom II. razreda z vojnim okraskom baron dr. Neugebauer, vodja okrajnega glavarstva v Slovenjgradu. — V slovenjgradski bolnišnici sta bili odklikovani s srebrno svetinjo Rdečega križa z vojnim okraskom usmiljenki sestri Genovefa Mesarec in Floriana Neža Bejak.

Pozdrave pošiljajo z bojišča, in sicer: s črnogorskega desetnik Kranje, Haložan Mohorko in Fr. Kalinšnik, vsi od topniške baterije. Z italijanskega bojišča: Luka Usar iz celjske okolice, Fran Robič iz Šmarja, Anton Agrež iz Pod srede, narednik Potočnik iz Rač pri Mariboru, desetnik Martin Pongračič od Sv. Martina pri Slovenski Bistrici, poddesetnik Alojzij Forstner iz Bistrici pri Mariboru, Jakob Živko iz Spodnje Voličine pri Sv. Rupertu v Slov. goricah, Jakob Kovačič iz Ormoža, Jakob Rihter iz Savinjske doline, Martin Vidovič iz Zavrča pri Ptujju, Fran Petek iz Godenincev pri Središču, saper Ivan Pavel z Vranskega, Ivan Glazer iz Ptujja in Ivan Petkovšek. S koroško-talijanske meje: Matevž Verdnik iz Makol, Štefan Štern iz Rač, Anton Pleteršek iz Dobrove, Pavel Škerget iz Lembaha, Alojzij Zorec in Janez Majerič iz Ptujja, Matija Kovač in Vinko Lovrenčič od Sv. Jerneja. Župnik v Leškoven je dobil pozdrave z bojne-ga polja ob koroško-italijanski meji: Že od začetka vojne nosi mo vojaško sukno štirje bratje: Karol, Anton, Ljudevit in Pavel Škanlec. Dne 17. decembra 1915 sva se midva, Pavel in Ljudevit po 17mesečni ločitvi srečno in 'dravo sesla na koroško-italijanski meji. Ob tem radostnem srečanju se Vas spominjava in vam želim veselo novo leto. Na veselo in skorajšnje svidenje!

Smrtna kosa. Iz Pameč pri Slovenjgradu. V decembru smo položili k večnemu počitku 81letnega starčka Pavla Visočnika. Kot grenadir je svojčas služil v Italiji. Poznal je še grofa Radecke ga in videl papeža Pija IX. Pri jazni starček je kaj rad pripovedoval o svojih doživljajih v Italiji. A poleg njega pa počiva 13letna pridna učenka Marija Rednjak. Tako smrt nič ne izbira. — Iz Galicije poročajo: Dne 10. decembra je umrla na Zavrhu vrla gospodinja Marija Potočnik, podomače Urbanka, stara 67 let, dne 16. decembra pa na Hramšah Jeru Pušnik, podomače Matevževka, stara 86 let. Zadnja je bila dolgo let slepa, pa je voljno prenašala svoje težave; ob ugodnem vremenu je, dasiravno slepa, s samo palico v roki prestopkala daljno pot v cerkev, odkoder se je vselej z novimi močmi za nadaljno trpljenje vračala na svoj dom. — Iz Kamnice pri Mariboru: Dne 2. januarja je umrla v 57 letu svoje starosti soproga tukajšnjega posestnika in bivšega župana Bogomira Pečarja, Alojzija Pečar. Pokopana je bila dne 4. januarja na tukajšnjem pokopališču.

Prodaja fižola. Od 30. decembra nadalje prodaja mariborska mestna občina tudi fižol v mestni prodajalni v Freihaus ulici.

Oddaja žita. Oblasti so zahtevale, da se mora odvišeno žito do 10. januarja oddati komisijonarjem vojno-žitno-prometnega zavoda. Po 10. januarju se bo odvišeno žito odvažalo pramljivo potom in se plačalo deset odstotkov manj.

Camel Cigarettes

Camela prodajajo povsod v umetno zapечатih zavojčkih, 20 za 10c ali pa deset zavojčkov (20 cigaret) skupaj zavrtih v trd papir za 1.00. Nujno priporočamo ta zavoj za dom, za urad ali za potovanje.

morete primerjati s katerokoli cigareto na svetu po katerikoli ceni! Najbolj razvajeni kadilci pr-poznavajo kakovost zmešanega izbranega turškega in izbranega domačega tobaka ter ji dajejo prednost pred darili ali kuponi.

Rajši bo-te kadili zmešane cigarete Camel, kakor katerekoli druge cigarete! In veseli boste, ker vas ne bo grizlo v jezik, vas ščegetalo po grlu, ali pa povzročalo slab okus v ustih!

Mila cigareta Camel in njen prijeten vonj ne more utruditi vašega okusa, če ravno jih mnogo pokadite!

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, Winston-Salem, N. C.

KOROŠKO.

Smrt na bojišču. Iz Dobrlevasi poročajo: Število padlih iz naše fare se je že zopet pomnožilo za dva. Pri zadnji italijanski ofenzivi koncem novembra je padel tudi Jozef Carl, podomače Vošnjakov iz Goselnevasi, že drugi sin iz te liše, ki je padel v tej vojni; zalet je bil od granatnega strela iz težkega sovražnega topa in bil na licu mesta mrtev. Njegov komandant nadporočnik je pisal njegovim starišem sledeče za rajnega zelo častno pismo: "V globoki žalosti in s srčnim sočutjem, s težko izgubo, ki zadene Vašo družino, vam pošljem žalostno naznasto naznanilo, da je Vaš sin, korporal Jozef Carl dne 25. nov. v zmagovalnem boju zoper zarubnega laškega sovražnika kot junak padel na polju slave za cesarja in za domovino. Jaz in moj oddelek bomo temu hrabremu junaku, katerega odklikovanje je hrabrostno kolajno je že na potu, ohranili trajen časten spomin. Dal Bog vam in vsem njegovim dragim doma tolažbo, katere vam jaz nisem v stanu dati." Na tukajšnji župnijski urad pa je naznanil njegov komandant, da je padel na severni strani hriba Sv. Mihaela in leži pokopan na ondodnem vojaškem pokopališču. — Dne 22. decembra pa je dobil tukajšnji župnijski urad od vojne-ga kurata A. Bergerja žalostno obvestilo, da se je dne 14. decembra v visokem gorovju na italijanski fronti ponesrečil (padel v prepad) Rudolf Lušnik, podomače Bučenk iz Lovank; dne 16. decembra pa je bil na pokopališču v neki vasi pri Tolminu pokopan. Ko je bil rajni zadujkrat na dopustu, je že slutil, da ga ne bo več nazaj; zato je uredil svoje zemeljske zadeve ter se od vseh domačih in znancev poslovil. Pri ponesrečenju je našel vojni kurat dopisnico, ki jo je en dan pred svojo smrtjo pisal svoji ženi in kjer oravi med drugim: Naznanjam ti, da smo na stražarski visočini na Primorskem. Ne pošiljaj mi zdaj ničesar več. (nadaljnje besedilo je cenzor zaplenil). Rajni je bil cerkveni pevec skozi mnogo let, vrl Slovenec in blag značaj.

ISČE SE

slovenski godbovodja, ki je veče pončevati slovensko godbo na pihala. Godba igra že tri mesece. Katerega veseli življenje na zapadu, naj piše in pove svoje zahteve. Pišite predsedniku: Anton Papesh, 1120 Jefferson St., Butte, Mont. (9-10-2)

PRIMORSKO.

Umrl je v bolnišnici na Reki Anton Prelec v starosti 81 let. Doma je bil iz Trsta.

Neklan storilec ustrelil dečka. Dne 24. decembra zjutraj se je igralo več dečkov v gozdu med Rojanom in Trstenikom. Nenadoma počil strel in 11letni Luigi Sutta iz Rojana se je z bolestim krikom zvrnil na tla. Tovariši so videli, da krvavi iz čela, ter hiteli na bližnjo policijsko stražnico, odkoder so telefonično poklicali rešilno postajo. Zdravnik je dogal, da je krogla skozi čelo prodrla v glavo in oudi običala. Dečka so prepetjali v bolnišnico, kjer je po čez par ur izdihnil. Najbrže gre za nerodnost nezkušenega lovca, ali pa je kdo za vajo ali za bevo streljal iz revolverja.

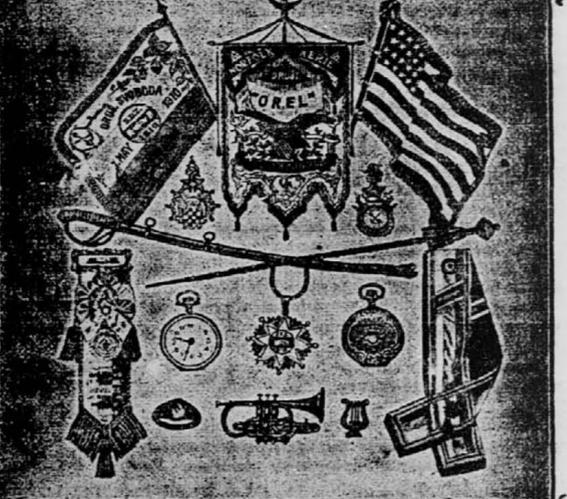
Kje se nahajata VIKTOR INTIHAR, doma nekje iz Dolenjskega, in PRIMOŽ PERKO? Prosi meenjeje rojake, če kdo ve za nju naslov, da ga mi javi, ali naj se sama oglasita. — John Susman, c/o Andy Bliss, Brockwayville, Pa. (9-11-2)

Rad bi izvedel za svoja dva prijatelja JANEZA OTANIČAR in JANEZA NARED, oba iz Podslivnice Cirknici na Kranjskem. Prosim cenjene rojake, ako je kateremu znan njihju naslov, naj mi ga naznani, ali se mi pa naj sama javita. — John Prevec, R. 2, Box 108 B, Altoona, Pa. (9-10-2)

Kje sta moja prijatelja ANDREJ STOPAR in JOŽE GRJ? Oba sta doma iz Velikega Brda na Primorskem. Prosim cenjene rojake, če je komu znan njihju naslov, naj mi ga naznani, ali naj se pa sama javita na spodnji naslov: Anton Puzelj, R. 2, Box 108 B, Altoona, Pa. (9-10-2)

Spreobrnitev šestere škofov.

Nadškof Mathew, poglavar razkolniške starokatoliške cerkve, se je s petimi škofi vred zopet vrnil v naročje katoliške cerkve.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, sastavo, rogljaj, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, priveska, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene sa cene vračate. Upraniš Vas stane le 2c, pa si bode te prihranili dolarje.

Centke, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj. IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328.

Advertisement for '50,000 KNJIZIC POPOLNOMA ZASTONJ' (50,000 Complete Stomach) featuring a large number '50,000' and 'KNJIZIC' in large letters. Below it says 'POPOLNOMA ZASTONJ' and 'Ali trpite' (Do you suffer?). The ad describes the benefits of the medicine for various ailments related to the stomach and digestion. It includes a coupon for a free sample and a list of distributors: DR. J. RUSSELL PRICE CO., S. 700, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill. The ad also mentions 'POT K ZDRAVJU, MOČI IN KREPOSTI' (Strength, Power and Vigor).

EMILE GABORIAU:
GOSPOD LECOQ

(Nadaljevanje.)

— Vse bom povedal vse.
— Toda z njegovimi močmi je bil opri kraju. — Dvakrat, trikrat je zahropel, v ustih so se mu pokazale krvave pene, dvakrat, trikrat se je stresel in mrtev je bil.
— Ta se že ne bo mogel maščevati — je rekel Gevrol. — Bomo že izvedeli, ko je ta možak. — Na obleki ima gotovo znamenje. — Če vemo katero številko ima in kateremu polku pripada, bomo tudi kmalo izvedeli njegovo ime.
— Mladi detektiv se je nasmehnil.
— Zdi se mi, da se motite, gospod General.
— Kako?
— Človeka ste presodili samo po obleki, jaz vam pa rečem, da ni vojak. — Ali hočete da vam dokažem?
— Kako, da ni vojak?
— Ne! — Le pogledite, las nima ostrizenih po predpisu. — Kje ste videli infanterista, kateremu bi lasje padali na rame?
— Gevrol je bil presenečen, pa se je kmalo zavedel:
— Ali misliš, da imam v žepu oči? — Tvoja opazka ni slaba. — Premeten je bil ta možak. Rajše je vzal dopust, kakor da bi se dal ostriči.

Gevrol ni trpel nobenega ugovora; ježno se je obrnil in rekel:
— Dovolj naj bo tega klepetanja. — Vse bomo v kratkem času izvedeli, kaj se je zgodilo. — Mati Chupin menda ni mrtva.
— Po teh besedah je stopil k stari ženi, ki je še vedno nepremično sedela na stopnicah. — Odkar so bili prišli detektivi v hišo, ni izpregovorila nobene besede. Samo stokrat je prenehala. — Ko ji je Gevrol s hitro kretinjo potegnil predpasnik izpred oči, so opazili sestradan in naguban obraz. V očeh se ji je poznalo, da je sposobna za vsak zločin.

— Vstani in nikar se ne emeri. — Mar misliš, da me bodo tvoje prošnje ganile? — Prokleta te bomo pretepli, ker mešaš strup v svojo brozgo. — Ni čuda, če pivci podivjajo.
— Kakšna nesreča, kakšna nesreča! — je zastokala starka in se ozrla naokoli. — Moj Bog, kaj bo z menoj?
— Povej, baba, kako se je zgodilo. — Povej vse od začetka do konca, če ne...

— Pustite me, ker ničesar ne vem. — Jaz sem bila v prvem nadstropju in sem krpala sinu obleko. — Slišala sem, kako so se kregali. Prišla sem doli in videla te tri, ki zdaj ležijo na tleh, ki so se pripravili z onim, katerega ste zvezali. On je čisto nedolžen. — Ako bi bil tukaj moj sin Polyte bi gotovo ne bilo te nesreče. Kaj naj storim jaz, uboga udova? — Na pomoč sem kričala in to je vse, kar sem mogla napraviti.

Ko je to izpovedala, je sedla, misleč, da jo ne bodo več nadlegovali.
— Nikar ne sedi, saj še nisno gotovi. — Še nekaj podrobnosti mi boš morala povedati.

— Kaj naj vam povem, gospod Gevrol, če ničesar ne vem. Nadzornik je jeze prebledel.
— Ali bi mela kaj proti temu starka, če bi te takole malo zaprl?
— Krivico bi mi napravili.
— Če ne boš povedala, te bomo. — Ko boš kakih štirinajst dni v Saint Lazare, se ti bo že razvozljal jezik.

Ko je nadzornik imenoval kaznilnico za ženske, je planila starka pokoneu, in oči so se ji zableščale. — Začela je zmerjati in upiti, da je bilo groza.

— Kaj vi me boste zaprli? — Vedno ste imeli kaj proti moji družini. — Mojega sina ste zaprli, ko je vendar tak poštenjak, da mu ga ni para.

Gevrol ji je večkrat rekel, da naj molči, ker pa ni vse skupaj nič pomagalo, se je obrnil od nje in stopil k morilem rekoč:

— No, pa ti povej, kako se je zgodilo.
— Vse sem vam povedal, kar mi je ležalo na sru. — Zagotovil sem vam, da sem nedolžen. — To je potrdila pred par trenutki starka, malo prej pa umirajoči. — Kaj hočete še več? — Če me zasliši preiskovalni sodnik, bom močeno odvrnil. — Do takrat pa ne boste izvedeli od mene nobene besede.

Nazvoči so takoj izprevideli, da morilec ne more nobena silna na svetu odvrniti od njegovega sklepa.
Veliko zločincev je namreč takih, da za ves svet nočejo odgovarjati na stavljena vprašanja. — Taki so najhujši in taki napravljajo preiskovalnim sodnikom veliko sitnosti.

Mož je hotel dobiti malo časa in vse dobro premisliti ter napraviti jasen načrt.

Gevrol je rekel:
— No, če je tako, bosta dva ostala tukaj, ostali pa gremo naprej. Takoj moram sporočiti policijskemu komisarju. — Storil sem vse, kar je bilo v moji moči. — Še starko zvežite. — Nazaj grede bomo peljali oba na policijsko stražnico.

Mladi detektiv je stopil k Gevrolu in ga prosil, da naj gre z njim malo ven. — Ko sta bila na prostem, mu je rekel:

— Kaj mislite o tem slučaju, General?
— Jaz mislim, da so se sestali lumpje v tej kremi, da so se začeli pripraviti in da je iz prepira nastal pretep. — Oni, ki je imel revolver, je ostale tri ubil. — To je jasno, kakor beli dan.

— Ali mislite, da ne bo treba tega slučajja še bolj preiskavati?
— Zakaj? To bi bilo vendar brez potrebe.

— Meni se pa ne zdi ta zgodba prav posebnost jasna. — To vam povem General, ne smete zameriti. — Ali ste opazovali morileca? — Ali ste ga videli, kako je gledal?

— No, kaj še?
— Meni se zdi, da se vsi skupaj varamo. — Kaj se boš varal, če si videl na lastne oči? Gotovo kaj slutiš, kaj ne? — Saj pravim, taki so naši mladi neizkusni ljudje. Gotovo misliš, da je morilec kak preoblečen grof ali pa že vsaj baron. — Le išči, fant, le išči, jaz ti dovolim.

— Kako? Vi mi dovolite?
— Ne samo to, ampak zapovedujem ti. — Izberi si tovariša in ostanj tukaj. — Izberi koga hočeš. Če boš kaj videl, česar jaz nisem, ti dovolim, da mi podariš očala.

DRUGO POGAVJE.

Uradnik, katerem je Gevrol prepustil preiskavo je bil šele začel.

Imenoval se je Lecq.
Star je bil kakih petindvajset ali šestindvajset let, brez brk, rdečih ustnic in gostih črnih las. Bil je srednje postave, toda v vsaki njegovi kretinji se je videlo, da je izvanredno močan. — Oči so se mu včasih zableščale, včasih so zadobile skoraj steklen sijaj.

Bojen je bil v Normandiji; njegovi stariši so bili bogati in ugledni. Ko je začel študirati v Parizu pravo, je izvedel tekem enega tedna strašne novice: da je oče izgubil vse premoženje, da je kmalo zatem umrl in da mu je par dni kasneje sledila tudi mati.

Bil je torej na svetu brez sredstev in moral je živeti.

Za maturitetno izpričevalo se nikdo ne zmeni. — Znanost, ki si jo je pridobil v šoli, ni bila velika in bi mu ne mogla veliko koristiti.

Zavidal je rokodelce, ki so lahko vsak trenutek dobili delo. — Delajo, imajo hrano in stanovanje, on pa nima ničesar in ne zna ničesar.

Kljub temu pa ni obupal. — Najprej je bil v službi pri nekem advokatu, kjer je kopiral akte; potem je bil kolporter, nabiralec oglasov in zavarovalni agent. Slednjič je dobil službi pri slavnem astronomu baronu Moserju. Od jutra do večera je moral računati in računati in zato je dobival po sto frankov mesečno. S tem denarjem se je že nekako preživel.

Toda napredovati ni mogel. — Pet let je bil že na istem mestu, pa je imel še vedno le sto frankov mesečne plače.

Če je imel le količkaj prostega časa, je premišljeval o vseh mogućih in nemogućih stvarih. — Naenkrat je pa odkril sam v sebi izvanredno veliko iznajdljivost, takorekoč nagon k slabemu. — Najprej drzneje tativno so bile v njegovih očeh malenkosti, najbolj prefrigani zločinci so se mu zdeli podobni solarjem.

Večkrat je rekel sam pri sebi: — Oh, če bi jaz hotel, če bi hotel! Zatem je natančno prevdaril, kako bi moral napraviti, da bi mu nobena živa duša ne prišla na sled.

Slednjič se je začel bati samega sebe. Svojega načrta ni mogel več skrivati.

Nekega dne je povedal astronomu, kako bi se moglo z eno samo brzojavko in dvema pismi oslepariti neko londonsko banko za šeststisoč frankov.

(Nadaljevanje prihodnjih.)

Ldobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

**MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA**

**VSAKOVESTNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.**

DELO OKUSNO.

**IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.**

UNIVRSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SOI

**DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
GENIKI I T. D.**

**VSA NAROČILA POŠILJTE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N.Y.**

Kaj pravijo pisatelji, učenci in državniki o knjigi Berte pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užtkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli. . . .

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehotno pomisliti, da se bližajo človeštva bolj časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V duo srea me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral. . . .

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir. . . .

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posudil. Ne j bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križevsvet in učili vse narode. . . .

Financi minister Dunajevski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa pripravila ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V DRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NAJŠE

NAKLANILA.

Nejavnim naročnikom s Punalvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš petovalni zastopnik.

Mr. ZVONKO JAKES,
ki je pooblaščen pobirati naročila in izdajati tozadevna potrdila. Upravništvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnanj.

Bresplačno se daje nasvete pri seljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetočev, trgovcev s zemljišč, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov goštin.

Daje se informacije v naravnih slovenskih zadevah; kako: postati državljani, kjer se oglašati za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s pri seljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku; 86 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo sveder od 8. do 10. ura.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno sredstvo za zdravljenje krasne kože in moške lasne kline. Krasna koža in dolga lasja, kakor tudi moški krasni brki in brada in nehoče odpadati in se odsveti. Revmatizem, krtihol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odpravimo. rane, oprkline, hule, ture, krasa in grista, pome moga, kurje oči, bradavice, cepljene v 2-3 dneh popolnoma odstranimo. Kdor bi moji zdravila brez nepaha rabiti, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj na imek in knjičico, pošljimo brezplačno.

JACOB WAHČIČ,

1092 E. 64 St., Cleveland, O.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov na 20tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 12 1/2 palea velika. Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palea. Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravnj otako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR
(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU
ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se skupne na njega, kjer boste točno in solidno postroženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav, Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dosepejo denarne pošiljatve tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.